

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
Pusei metų 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 42

SOUTH BOSTON, MASS., SPALIO (OCTOBER) 17, 1962

57-TIEJI METAI

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiuro Numerio Kaina 12 Centų

Maskva Siūlo Mainyt Nesavą Kubą Į Vakarų Berlyną

Chruščiovas Zada Neginkluoti Kubos Puolamais Ginklais, Jei Vakarai Bus Nuolaidūs Berlyne; Šitokie Šeško Mainai Jau Seniau Buvo Minimi; Berlyno Klausimu Vakaruose Vyksta Įvairūs Pasitarimai; Kubos Klausimas Jaudina Amerikiečius.

Maskvos diktatorius Nikita Chruščiov per Jungtinių Tautų seimo įvairius delegatus daro Vakarams pasiūlymą mainyti Nikitos nuolaidas Kuboje į Vakarų valstybių nuolaidas Berlyne. Chruščiovas nežada pašalinti komunistinio režimo Kuboje, bet jis žada nesiųsti į Kubą ofensyvių ginklų, kad Amerika jaustųsi saugi iš Kubos pusės, o mainais jis norėtų nuolaidų Berlyne.

Tokių "mainų" gal tik Maskvos diktatorius ir tegalėtų sugalvoti. Kuba dar nėra joks pavojus Amerikai, o jei Kubos diktatoriai pasidarytų pavojingi, jie labai greitai laiku būtų pašalinti be jokių "mainų" su Maskva.

Berlyno klausimą dabar Maskva kaitina ir vis grasi, kad tuoj po Amerikos rinkimų ji savaip pradės spręsti vokišką klausimą—pasirašys su rytinės Vokietijos komunistais taikos sutartį ir leis tiems vokiečiams trukdyti Vakarų valstybių susisiekimą su vakarine Berlyno miesto dalimi.

Kada nors Maskvos grasinimas pasirašyti "taikos sutartį" su Maskvos pastatytais rytinės Vokietijos valdytojais gal bus ir vykdomas, bet Vakarų valstybių vadai pakartotinai įspėja ir vis pabrėžia, kad rusai žaidžia su ugnimi, jeigu jie mano tuo būdu Vakarų valstybių kariuomenę išmesti iš vakarinio Berlyno. Amerika kalbina ir sąjungininkus aiškiau ir dažniau dėl to reikalo pasisakyti, kad rusai neapsiskačiuotų ir neįveltų pasaulio į karą savo Berlyno žaidimu.

Amerikos vyriausybė dabar turi pasitarimus su Vokietijos užsienio reikalų ministru Schroeder, čia ką tik lankėsi Berlyno miesto burmistras Brandt, o lapkričio 7 d. atvyksta dr. K. Adenauer. Vakarų valstybių teisės Berlyno mieste bus ginamos visomis priemonėmis, dargi ir atominiiais ginklais—toks yra Amerikos vyriausybės skelbiamas nusistatymas.

VOKIEČIŲ VADAS LANKYSIS AMERIKOJ

Lapkričio 7 d. vokiečių vadas dr. K. Adenauer atvyks į Ameriką tartis su prezidentu J. F. Kennedy. Jo kelionė buvo numatyta tik metų gale, bet, matyti, paastrėjusi Berlyno krizė paskubino jo kelionę į Washingtoną.

Bažnyčios Tėvai Nori Autonomijos!

Bažnyčios vyskupų ir aukštesnių vadų suvažiavime pasireiškė "autonominis judėjimas" arba suvažiavimo dalyvių noras veikti ir tartis nepriklausomai nuo popiežiaus. Suvažiavime pasireiškė sena bažnyčios dvasia, kada suvažiavimai buvo lygūs ar net galingesni už popiežius. Savo laiku suvažiavimai versdavo popiežius ir priimdavo galiojančius tarimus dėl dogmų, o dabar popiežius iš suvažiavimo nori padaryti tik savo propagandos organą. Prieš tokį suvažiavimą kyla protestas.

Europos kai kurių kraštų kardinolai ir vyskupai jau pasiskelbė su autonomijos reikalavimais, ir dėl to Vatikane didelis sujudimas. "Maištas" bus nuslopintas, arba kaip nors užmozotas.

KODEL NEKVIETĖ TASS ATSTOVO?

Valstybės departamentas sekretoriaus vardu pakvietė spaudos atstovus ir leidėjus į užsienio politikos konferenciją spalio 15 ir 16 dienomis Washingtone. Pagal "Naujienas" konferencija bus konfidencialinio pobūdžio ir beveik slapta, bet į ją konferenciją pakvies tas ir komunistų "Vilnius" atstovas.

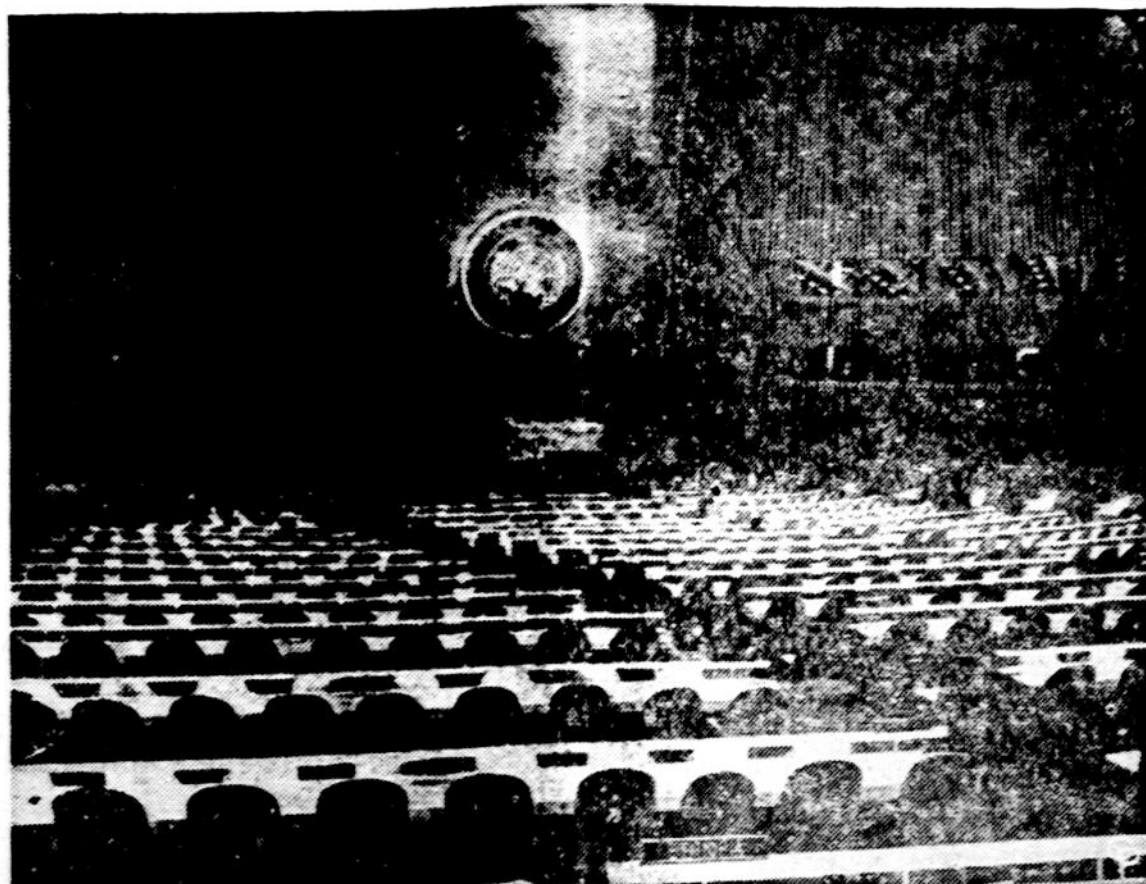
Kodėl ne TASS atstovas?

KAS ČIA?

Mergaitė ar berniukas? Ne tik paprasta mergaitė, ne tik Wisconsin universiteto studentė, bet ir gausios vadovė, kuri kraustė laikui skaičiuoti aparatus automobilių sustojimo vietoje.

PIRMININKAS YRA, BET NĖRA POSĖDŽIO DALYVIŲ

Taip atrodo Jungtinių Tautų posėdžių salė 10:30 val. ryto. Pirmininkas Muhammad Zafrulla Khan sėdi savo vietoje, bet salė tuščia, tik vienas antras atstovas tesėdi.

Kinijos ir Indijos Ginčas Eina Aštryn

Pereitą savaitę kautynės tarp indų ir kinų pasienio sargybų žymiai padidėjo, indai stengėsi išvaryti kinus iš vienos ginčijamos vietovės. Susisaudyme buvo keletas aukų. Indijos vyriausybės vadas Nehru sako, kad Indija davusi įsakymą savo armijai išvaryti kinus iš Indijos teritorijos šiaurės rytų srityje (prie Tibeto). Kinija įspėja Indiją susilaikyti nuo didesnių mūšių, nes kitaip kinai sukoncentruos stiprias pajėgas...

Dviejų Azijos milžinų konfliktas palengva didėja ir darosi vis kruvinesnis. Nesenos "taikos sugyvenimo" dienos ir broliavimasis dingo.

Piktos Audros Labai Dideli Nuostoliai

Nepaprasta audra siautė pereinotą savaitę gale Amerikos vakaruose. Ypač nukentėjo Oregon valstija ir šiaurinė Kalifornija. 125 mylių platumu virš tūkstantčio mylių ilgio ruožu audra ardė namus, vertė medžius ir darė kitokius nuostolius. 45 žmonės žuvo audroje. Oregon valstija turėjo nuostolių gal 150 milijonų, nukentėjo ir gretimoms valstijoms. Audra išsidvėse Kanadoje.

Federalinė vyriausybė nutarė skirti nepaprastą pašalpą nuo audros nukentėjusiems žmonėms.

Pavogė republikonų pinigų

Republikonai rengė Bostone gen. Eisenhowerio iškilmingą pasitikimą, svečiai mokėjo po \$100 už vakarienę. Bet vagys surinkti pinigų dalį nunešė, pavogė virš 10,000 dolerių grynais pinigais.

Konservatoriai Už Europos Muitų Uniją

Anglijos Konservatorių Partijos suvažiavime pereiną savaitę ministrai pirmininkas Macmillan karštai kalbėjo už Anglijos dėjimąsi prie Europos muitų unijos. Macmillan sakė, kad anglai niekada nebijojo permaitinti ir net patys vadovavo daugeliui pasikeitimų, todėl ir dabar, jei Anglija įeis į Europos ūkio bendruomenę, tai ten galės užimti vadovaujamą vietą. Tiesa, reikės prisitaikyti prie naujų konkurencijos sąlygų, reikės keisti daug papročių ir nusistovėjusių santykių ir mes, ti lauk kastos dvasių, kuri kai kur reikiasi, bet tas išeis tik į sveikatą visam kraštui.

Dėjimasis prie Europos nereikš, kad Anglija atsiskais nuo savo draugystės ir bendradarbiavimo ryšių su Tautų Bendruomenės valstybėmis.

Monako Valstybėlė Didelėje Bėdoje

Mažiukė Monako kunigaikštystė susipyko su Prancūzija ir dabar turi nemalonių. Prancūzai pareikalavo, kad Monako valstybėlė gyvenantieji prancūzai mokėtų mokesčius, kokius moka Prancūzijos gyventojai. Monako su tuo nesutiko. O dėl to prancūzai pradėjo kontroliuoti prekių gabenimą iš Monako į Prancūziją, gi greitai laiku pradės imti ir muitus.

Monako valstybėlė, po nepriklausomybės priedanga, įsikūrė daug bendrovių, kurios mokesčių nemoka, bet savo pagamintas prekes gabena be muitų į Prancūziją. Toks "smugelis" dabar norima baigti.

Anglija Bus Tik 'Europos Provincija'

Anglijos socialistų vadas H. Gaitskell, kalbėdamas apie Anglijos santykius su Europa, išreiškė baimę, kad Anglija, jeigu ji dės į politinę Europos valstybių sąjungą, po prisidėjimo prie Europos muitų unijos pasidarys tik "Europos provincija" ir kaip nepriklausoma valstybė nebeturės jokios reikšmės.

Anglijos socialistai savo suvažiavime pasisakė prieš dėjimąsi prie Europos muitų unijos, kol Tautų Bendruomenės valstybių interesai nėra užtenkamai apsaugoti. Jie yra priešingi ir Europos valstybių politinei sąjungai. Anglijoj tas klausimas dabar yra labai plačiai svarstomas.

BUS PERTVARKOMI REZERVAI

Krašto apsaugos sekretorius McNemara jau ateinančių mėnesį pradės armijos atsarginių ir nacionalinės gvardijos pertvarkymą, kaip vyriausybės buvo numatyta anksčiau. Prieš vyriausybės planą griežtai protestavo daugelis kongresmanų ir armijos atsargos karininkų, o taip pat nacionalinės gvardijos atsarginių organizacija.

AIRIJOS VADAS 80 METŲ AMZIAUS

Airijos prezidentas ir buvęs ministrų pirmininkas, senas kovotojas už Airijos nepriklausomybę Eamon de Valera spalio 14 d. minėjo savo 80 metų sukaktį. De Valera yra gimęs New Yorke, jo tėvas buvo ispanas, motina airė, 2 metų jis buvo parvežtas į Airiją.

De Valera visą savo gyvenimą kovojo dėl Airijos laisvės, ir, kai šalis atgavo nepriklausomybę, jis stojo vadovauti vyriausybei.

Kongresas Baigė Darbus, Rinkimų Kova Karštėja

87-asis Kongresas Seštadienį Užbaigė Savo Darbus; 88-asis Kongresas Susirinks Kitais Metais; Rinkimė Kova Darosi Karštesnė, Joje Jau Dalyvauja Prezidentas Kennedy ir Buvęs Prezidentas D. Eisenhower.

Belgai Vėl Mušasi Dėl Kalbų Ginčo

Sekmadienį, spalio 14 d., Belgijos sostinėje įvyko kruvinos mušynės tarp flamų ir valonų, flamų ir prancūzų kalbomis kalbančių piliečių. Flamų kalbos šalininkai iš šiaurinės Belgijos dideliais būriais suplaukė į Belgijos sostinę Briuselį ir ten rengėsi demonstruoti už sostinės suflaminimą ir už savo kalbos "teisių lygybę", o prancūziskai kalbantieji Briuselio gyventojai demonstrantus pradėjo puldinėti ir mėtyti į juos namų darbo bombas ir akmenis. Peštynėse buvo sužeista 19 žmonių ir 41 areštuotas.

Vakare valonai suruošė demonstraciją už prancūzų kalbą ir už išlaikymą sostinės prancūzų kultūrinę įtaką.

Belgijos gyventojai skirstomi į tris dalis: flamų priškaitoma 50.1 nuosimčių, valonų 33.61 nuosimčių ir 15.58 nuosimčiai belgų gyvena sostinėje Briuselyje, kur vyrauja prancūzų kalba.

KONGO NETVARKA VEL SVARSTOMA

Prezidentas J. F. Kennedy sekmadienį, spalio 14 d. turėjo pasitarimą su ambasadoriu Jungtinėse Tautose A. E. Stevensonu Kongo reikalu. Kongo respublikos vienybė vis nesulipdo ir JT sekretorius U Thant ruošia imtis kaž kokių naujų žygių Kongo vienybei atstatyti. Ar tai kariškas žygis prieš Katangą, ar ekonominis boikotas, reikalsas dar nėra viešai paaiškėjęs.

Kongo baloje JT organizacija maudosi jau seniai.

TAI BENT SKRYBĖLE

Tokias skrybėles siūlo nešioti vienas Londono madų kūrėjas.

Seštadienį, spalio 13 d., 87-asis kongresas užbaigė savo darbus ir išsiskirstė. Jei neatsitiks kas nors nepaprasta, kongresas susirinks tiksliai po rinkimų, 1963 metų pradžioje. Prezidentas J. F. Kennedy aukštai vertina 87-jo kongreso atliktus darbus, iš 55 vyriausybės siūlymų 40 buvo priimti, bet jis pabrėžia, kad kongrese nebuvo užtenkamai pažangių demokratų, kad visa prezidento programa būtų priimta. Eilę svarbių įstatymų paliko 88-ajam kongresui spręsti. Demokratų partijoj pietinių demokratų konservatyvūs atstovai dažnai balsavo su respublikonų opozicija prieš vyriausybės siūlomus įstatymus. Prezidentas jau pakartotinai kėlė prieš balsuotojus tą faktą, kad respublikonų partija kongrese veikė drausmingai ir tik retais atsitikimais vienas kitas respublikonas rėmė vyriausybės pasiūlymus, o šiaip jau respublikonai buvo priešingi prezidento siūlymams.

Prasidedančioje rinkimų kovoje labai aktinai reiškiąsi buvęs prezidentas gen. Eisenhoweris. Jis šiuo metu rinkiminėje kovoje dalyvauja gyviau, negu 1960 metais, kada dar buvo valdžioje ir kada galėjo daugiau padėti respublikonų kandidatui Nixonui. Gen. Eisenhower dabar nepatenkintas, kad "jauni žmonės" ir Harvardo auklėtiniai valdžioje užima atsakingas vietas ir kad jie nesubalansuoja biudžeto...

Prezidentas Kalbėjo Pulaskio Minėjime

Prezidentas J. F. Kennedy spalio 13 d. dalyvavo Buffalo, N.Y., Pulaskio dienos minėjime ir ta proga kalbėjo apie rusų pavergtas tautas. Jis sakė, kad laisvės idėja yra nemari ir yra gyva ir už geležinės uždangos. Amerika turi vesti lankscią politiką, kurios tikslas yra skatinti pavergtas tautas siekti vis daugiau laisvės. Prezidentas apgailestavo, kad kongresas visas komunistų valdomas šalis suvertė į vieną krūvą ir naujame užsienio prekybos įstatyme su visomis lygiai apsunkina prekybą, o reikėtų daryti skirtumą tarp įvairių kraštų, nes ir komunistų valdomi kraštai nėra visi lygiai komunistiški.

Lenkiją prezidentas vadino laikinai rusų pajungta tauta, kuri siekia laisvės ir ją atgaus.

Sukeistos rolės

Amerikos kongresas priėmė įstatymą dėl prekybos sutarčių atnaujinimo ir įgaliojo prezidentą daryt nemažas maitų nuolaidas kitiems kraštams, jei mainais Amerika gaus teisę visai be maitų ar žemu maitu pardavinėti savo prekes kituose kraštuose. Toks įstatymas priimtas turint galvoje, kad Europos dabar palaipsniui įgyvendinama maitų unija bus įgyvendinta ir kad prie tos maitų unijos dėsiai daugiau valstybių, ypač Anglija. Dabar maitų unijos užuomazgoje yra tik šešios valstybės su 165 milijonais gyventojų, o prisidėjus prie šių Anglijai ir kitoms Europos kraštams, Europos maitų unija gyventojų skaičiumi galėtų pralenkti ir J. Amerikos Valstybes ir Sovietų Sąjungą. Toks milžiniškas ūkiškas vienetas neišvengiamai būtų ir politinė jėga, o Europoje sąmoningai einama ir prie vienokio ar kitokio ir politinio apsiungimo. Yra net įtakingų žmonių, kurie siekia Europą suvienyti į vieną federalinę valstybę, bet tokie žmonės dar nevyrauja.

Anglijoj šiomis dienomis girdime labai įdomius ginčus dėl to krašto dėjimosi prie Europos maitų unijos. Atrodo kiek keista. Anglijos socialistai savo metinėje konferencijoje pasisakė prieš dėjimąsi prie Europos šėsių, o Anglijos konservatorių partija savo konferencijoje pasisakė už dėjimąsi prie Europos! Anglų vyriausybės vadas Macmillan kalbėjo konservatorių delegatams, kad permainos anglų gyvenime yra neišvengiamos, tokios permainos yra reikalingos ir, prisidėjusi prie Europos valstybių Anglija, bus vienas iš Europos vadovų ir kartu su prancūzais, vokiečiais, italais ir kitomis Europos tautomis galės ne tik dalyvauti, bet ir vadovauti kuriant naują gyvenimą ir užtikrinant taiką.

Europoje socialistai yra Europos politinio ir ūkiško apsiungimo šalininkai. Kitaip ir reikala žiūri anglų socialistai, kurie prisidėjimui prie Europos mato ir nacionalinį pavojų Anglijai ir ūkišką pavojų Anglijos buvusioms kolonijoms, kurios dabar yra nepriklausomos "Tautų Bendruomenės" valstybės. Anglų socialistų vadas Gaitskell sako, kad tik išsuderėjus geresnes sąlygas Tautų Bendruomenės nariams galima būtų galvoti apie dėjimąsi prie Europos maitų unijos. Žinoma, pagerinti prisidėjimo sąlygas norėtų ir konservatoriai, bet jie, kaip ir socialistai, žino, kad išsuderėti geresnes prekybos mainų sąlygas nepriklausomoms valstybėms, kokios yra Australija, N. Zelandija, Kanada ir kitos T. Bendruomenės valstybės, galima būtų tik tuo atveju, jei tos T. Bendruomenės valstybės sutiktų daryti nuolaidas Europos maitų unijos nariams, o ne vien tik dėl to, kad jos turi su Anglija ypatingus santykius. Todėl "geresnės sąlygos" yra tik priedanga nenorui dėtis į Europos maitų uniją. Anglijos socialistai taip apsiprendė po ilgo svyravimo, ar "an tvoros sėdėjimo," kaip jų priešininkai sako.

Europos ūkiškas ir politinis apsiuvenijimas yra viena būtinų sąlygų laimėti ilgą varžytynę su sovietų bloku dėl ūkiško ir politinio pirmavimo. Pasiskaidžiusios Europos valstybės po antrojo karo tik su Amerikos parama išlaikė savo nepriklausomybę nuo rusų bolševikiško apatavavimo ir vergijos. Apsijungusi Europa, ankštai bendradarbiaudama su Amerika, bus daug stipresnė negu Sovietų Sąjunga ir jos smurtu pajungtas "blokas" Europoje. Su ūkiška pajėga eis ir politiniai militarinis pajėgumas ir galima sau įsivaizdinti laiką, kada Europos pritraukiamoji jėga pradės sovietiską bloką be atombombų aižyti.

Atrodytų, kad socialistai turėtų būti pirmose eilėse, kurie kovoja už Europos valstybių susitarinimą ir politinį bendradarbiavimą, bet Angijoje matome ką kitą. Bent šiuo tarpu taip yra. Nėra abejonės, kad anglų darbiečiai turi rimtų argumentų už savo nusistatymą, bet už Anglijos ribų tie argumentai skamba nelabai įtikinčiai.

1963 METŲ KELEIVIO

KALENDORIUS

Jau ruošiamas spaudai. Laikas jį užsisakyti.

Kaip kasmet, Kalendoriuje bus svarbių ir įdomių skaitymų, informacijų, eilių, juokų ir patarimų.

Kalendorių galima užsisakyti kartu su Keleivio prenumerata, arba atskirai. Kalendoriaus kaina palieka kaip buvusi — 75 centai.

Kalendoriaus užsakymus ir pinigų prašome siųsti šio adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway —:— South Boston 27, Mass.

NEW HIGHER DIVIDEND
YOUR SAVINGS NOW EARN HIGHER RATE

4 1/4%
Anticipated annual rate

SEND FOR FREE "SAVE-BY-MAIL" KIT
POSTAGE PAID BOTH WAYS

HOME OWNERS
INSURED SAVINGS
FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

JOSEPH B. GROSSMAN, President
21 MILK ST., BOSTON 9
Phone HU 2-0630

NEW YORK, N. Y.

Dan Kuraitis kalbės ir rodyt filmą

Dan Kuraitis, žinomas lietuvis biznierių keliauninkas spalio 27 d. atvyksta į New Yorką. Jis kalbės ir parodys filmą, kurią pagaminė pereiną vasarą okupuotoj Lietuvoj.

Kaip žinoma, Dan Kuraitis okupantų "Tiesoj" buvo bauriai apsmėiztas, jam buvo primetami išgalvoti kaltinimai ir nedaug trūko, kad jis būtų buvęs įkalintas. Kadangi Kuraitis yra pastabas keliauninkas, tai jo pranešimas apie nuotykingą vizitą Lietuvoje bus įdomus kiekvienam. Pranešimas ir filmo rodymas įvyks spalio 27 d. 7 val. vakare Carnegie Endowment patalpose, 345 E. 46th Street (United Nations Plaza 3, New York).

Ruošia New Yorko Lietuvių Prekybos Rūmai.

BROOKLYN, N. Y.

Susirinks Vlikas

Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo Komiteto metinė sesija kviečiama New Yorko lapkričio 10-11 dienomis.

GERI PATARIMAI

Naujiųjų rugsėjo 26 d. laidoje Vinc. Zakr-s duoda šitokių patarimų Lietuvių Bendruomenės veikėjams:

"Kol Bendruomenė susitvarkys viduje, kol jos grupės ar nariai neįsantaiką su lietuviška visuomene, tol Bendruomenė neturės pasisekimo ir vis smuks žemyn. JAV Bendruomenė turi pasiliuosuoti nuo šių jos daromų klaidų: a) nuo siaurų politinių grupių frontininkų ir tautininkų išnaudojimo, b) nuo taktikos remtis tik naujais ateiviais, išjungiant senąją ir Amerikoj gimusią kartą, c) nuo kišimosi į laisvinimo sritį, kur nėra Bendruomenės darbo sritis, d) nuo visokių puldinėjimų intrigų, seperatizmo ir nesutartimo sėjimo lietuviuose".

Gerai patarimai, bet dabartinės Bendruomenės galvos jų nepaisys!

JIS BUVO DEVINTAS

Astronautų kalendorius: 1961 m. balandžio 12 d. rusas Gagarin aplėkė žemę per 1 val. 48 min., nuskrįdamas 25,000 mylių. 1961 m. gegužės 5 d. a-

merikietis Shepard raketėje pakilo 115 mylių ir, nuskrįdęs 302 mylias, po 15 min. 22 sekundžių nusileido žemėn.

1961 m. liepos 21 d. amerikietis Grissom pakilo 118 mylių ir, nuskrįdęs 305 mylias, nusileido žemėn po 15 min. 37 sekundžių.

1961 m. rugpjūčio 6-7 d. rusas Titov apskrido žemę 17 kartų per 25 val. 18 min., nuskrįdęs 435,500 mylių.

1962 m. vasario 20 d. amerikietis Glenn par 4 val. 56 min. apskrido žemę 3 kartus, nuskrįdęs 81,000 mylių.

1962 m. gegužės 24 d. amerikietis Glenn per 4 val. 10 min. apskrido žemę per 4 val. 56 min. Jis nuskrįdo 81,250 mylių.

1962 m. rugpjūčio 11-15 d. rusas Nikolajev apskrido žemę 64 kartus per 95 valandas, nuskrįdęs 1,615,600 mylių.

1963 m. rugpjūčio 12-15 d. rusas Popovič apskrido žemę 48 kartus per 71 valandą, nuskrįdamas 1,243,000 mylių.

Ir pagaliau 1962 m. spalio 3 d. amerikietis Schirra, pakilęs 176 mylias, apskrido žemę 6 kartus per 9 val. 11 min., nuskrįdamas 170,000 mylių.

DAUGUMA UŽ GIMDYMŲ KONTROLĘ

Amerikos Instituto Viešajai Nuomonei Tirti direktorius Gallup skelbia, kad jo instituto apklausinėjimo duomenimis 72% pasisakė už informacijų teikimą gimdymo kontrolės reikalu. 21% yra prieš ir 7% neturi aiškos nuomonės.

Čia reikia pastebėti, kad dabar kai kuriose valstijose toks informacijų teikimas gimdymų kontrolės reikalu įstatymų yra draudžiamas.

Kas savaitė

Venecuela valosi

Iš Venecuelos Pietų Amerikoje praneša, kad ten "panika." Kas gali iš ten bėga, nes gresia bolševizmo pavojus. Tas pavojus ten tikrai gresia, bet bėgimu nuo jo niekas nelaimės. Venecuelos vyriausybė apsisprendė, kad nuo bolševizmo reikiama ne bėgti, bet reikia jį pabaidyti ir jau ėmėsi gana griežtų priemonių bolševizmą lizdus apardyti.

Pranešimai sako, kad jau 100 komunistų pravadyrių ir vadų yra izoliuoti ir jų organizacijos ardamos. Tai, rodos, vienintelė priemonė nuo jų kurmių gintis. Šalia to Venecuelos vyriausybė bando ir socialinėmis reformomis pakelti šalies gyvenimo lygį, kad saldaieživiai agitatoriai turėtų mažiau progos žmones kurstyti prieš demokratišką šalies santvarką, už smurtines reformas.

Kaip seksis kova Venecuelos demokratams, turės didelės įtakos visuos pietinės Amerikos kraštuose. Venecuelos demokratija kelis "egzaminus" (sukilimus) iš bolševikų ir kariškių fašistų pusės išlaikė, bet galutinai laimėjimas dar priešakyje.

Popiežius ir lenkų sienos

Lenkų spauda praneša, kad popiežius Jonas XIII, priimdamas lenkų vyskupų atvykusius į 21-ąją bažnyčios suvažiavimą, kalbėjęs ir apie Lenkijos vakarines žemes, kurios Lenkijai buvo priskirtos Potsdamo konferencijoje, kaip apie "Jūsų vakarines teritorijas, dabar atgautas po šimtmečių atskyrimo."

Popiežiai jau seniai nevaguoja valstybių sienų ir paprastai seka valstybių sutartis sienoms pripažinti, bet šiame atsitikime, jei popiežius tikrai taip kalbėjo, tai yra pripažinimas esamų dabar Lenkijos vakarinių sienų nelaukiant kol taikos sutartis su Vokietija tas sienas pripažins.

Lenkijos vakarinių sienų klausimas yra vienas iš sąlytų, kuris lenkus laiko pririštus prie Maskvos. Lenkijoje vyrauja nuomonė, kad Vakarų valstybės gali dar panorėti padaryti ir dar vieną Lenkijos padalijimą ir jai Potsdamo paskirtas teritorijas gražinti vokiečiams. Vakarų valstybės dėl to tyli, lyg neturėtų savo nuomonės, (yra pasisakiusi tik Prancūzija), o Lenkijai rusai lieka vieninteliai garantai jos dabartinių sienų. Popiežius tokiu pasisakymu žymiai sustiprino katalikų bažnyčios įtaką Lenkijoje ir gal paskatinti ir Vakarų didžiųjų valstybių pasisakyti, kaip jos tą sienų klausimą mano kada nors spresiti.

Kinija ir Indija

Pereitą savaitę kinų ir indų kautynės pasienyje žymiai padidėjo. Kinai praneša, kad Indijos kariuomenė juos puolusi didesnėmis jėgomis, o Indija ir negincija, kad ji davusi įsakymą savo armijai išmesti kinus iš Indijai priklausančių žemių. Apie didelį karą vis dar

nekalbama, bet ir mažas karys pusėje ir patydomis gal džiaugiasi, kad Kinija puola grobti Indijos teritorijas ir nenukreipia savo dėmesio į rusų iš Kinijos pavogtas placius teritorijas netoli Mandžurijos ir į vakarus nuo jos.

Kinija ir Indija kalbėjo apie derybas dėl sienų klausimo, bet numatytos derybos atšauktos. Indijos vyriausybė sako, kad nėra jokios prasmės deryboms, kol kinai neatsitraukia iš Indijos teritorijų. . .

Berlyno migtukas

Maskva vėl žada, kaip 4 metus jau žada, pasirašyti taikos sutartį su savo gauliteriais rytinėj Vokietijoje taikos sutartį. O po to pasirašymo, rusai sako, prasidės Vakarų valstybių varymas iš Berlyno miesto lauk. Dar rusai žada palaukti Amerikos rinkimų, lapkričio 6 d., o po to tai griebs plunksnas ir rašytis po taikos sutartimi. Reikia atiduoti rusams "kreditą," kad jie krizes perėti tikrai moka. Štai jau greit keturi metai, kai jie groja Berlyno krizės maršą ir Vakarai šoka tą krizės kazokėlių. Per tą laiką Vakarai nė vienos "krizės" rusams nepagimdė ir savo tokiu taikungumu giriasi, lyg tarsi nežinotų, kad krizes galima ir vardan "taikos" gimdyti.

Rinkimų kampanija

Rinkimų kova prasidėjo ir sunkiosios kanuolės jau paleistos ir darba. Prezidentas J. F. Kennedy bando sulaužyti Amerikos tradiciją, kad prezidento termino viduryje rinkimuose paprastai tiek tiek laimi opoziciją ir tikisi net "geresnio kongreso." su daugiau demokratų. Respublikonai irgi tikisi ir būdami geroje nuotaikoje užsimena, kad jie gali laimėti net 40 vietų atstovų rūmuose.

Idomu, kad rinkimuose veikliai reiškiasi buvęs prezidentas gen. Eisenhower. 8 metai Baltuose Rūmuose nuo politikos jį visai neatbaidė ir dabar jis nori pasakyti prakalbas, kurių jis nesiteikė pasakyti prieš porą metų, kada Nixono likimas buvo svarstykles.

Bažnyčios suvažiavimas

Ne tik Vatikane, bet ir visoje Romoje pilna aukštų bažnyčios vadų ir visi jie ką tai taria, svarsto, ieško vienybės. . . Kas iš to išeis gal sužinosime tik kitais metais, kai suvažiavimas bus užbaigtas.

Iš seniau buvusių suvažiavimų žinome, kad jie pasmerkdamo visokias erezijas, kartais nuversdavo popiežius ir išrinkdavo naujus, arba svarstydavo tokius klausimus, kaip, pavyzdžiui, ar moteris turi tokią pat ras pasienyje jaudina Indijos ir, tur būt, Kinijos žmones. Jaudina ir skatina ginčluotis. O koks tikslas? Dėl to galima tik spėti Rusai tame mažame kare nėra kišielė, kaip ir vyrai? Arba kiek velnių gali sutilpti ant vienos adatos smailgalio? Bažnyčios seimas kadaise buvo stipresnis už popie- (Nukelta į 7-tą psl.)

TELEFONO PRATĖSIMO PATOGUMAS YRA STAČIAI STEBĖTINAS

Galbūt toks ypatingas atsitikimas dėl telefono pratėsimio virtuvėje panaudojimo nebus labai dažnas, bet kiti atvejai, kai telefonas virtuvėje prado savo naudingumą, pasikartoja labai dažnai ir diena iš dienos.

Argi ne laikas pasinaudoti telefono pratėsimo patogumu? Gal Jūsų virtuvėje, o gal ir miegamajame taip pat?

Jūs galite pasirinkti trijų rūšių telefoną ir visoje eilėje dekoratyvinių spalvų.

NEW ENGLAND TELEPHONE

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO KAS
TAS DUONOS NEPRASO.

Kelionė į Niagarą

Prieš įpusėjant mokslo darbui Oberlino kolegijoje, rugsėjo mėnesiui baigiantis, visa mūsų Oberlino lietuvių "visuomenė" — Silbajoriai su savo atžalynu ir aš su žmona — susikrovėme į Silbajorių mašiną ir pasileidome Kanados link. Diena mūsų kelionei pasitaikė labai tinkama. 9 val. ryto apleidė Oberliną, Ohio, 3:30 val. popiet buvome jau Kanadoj prie pat didžiųjų krioklių.

Kada gyvenau Lietuvoje ir lankiau mokyklą, teko mokytis ir apie Niagaros krioklius, kaip didžiausių mūsų žemėje, tačiau juos geografijos vadovėlio paveiksluose, bet tada negalėjome ateiti į galvą mintis, kad aš vieną gražią dieną stovėsiu šalia tų Niagaros krioklių ir žavesius tuo gamtos stebuklu. Bet rusų patarlė sako: "likimas žaidžia žmogumi", todėl niekada negali žinoti, kur jis tave nubloks. Štai ir mane, Lietuvių laukų bernelį, jis nubloškė ten, kur nė svajoti nesvajojau — į JAV, o vieną 1962 m. rugsėjo dieną savo akimis pamaciau ir Niagaros krioklius.

Kas tie Niagaros kriokliai? Įsivaizduokite didelę vandens upę, krantinę nuo uolos žemyn 158 pėdas ir pilančią žemyn 114 milijonų galonų vandens per minutę. Tai didysis krioklys, kuris yra Kanados pusėje ir vadinasi Horseshoe Falls. Čia krantinės žemyn vanduo sukelia tokį dundėjimą, kuris kai kam net baimę įvaro. Vanduo krisdamas taip išsitaško, kad jis, pakilęs gana aukštai ir išsisklaidęs mikroskopinėmis dalelytėmis, atrodo kaip rytmečio rūkas. Todėl atrodo, kad apie krioklį visuomet smulkus lietus lyja.

Prie mažesnio krioklio mes nepriėjome, nes jis yra Amerikos žemėje, kitoj Niagaros upės pusėje, todėl, norint prie jo prieiti, ten tektų eiti per sienos kontrolės punktą atlikti nors ir paprastus formalumus, bet mes to nebenorėjome.

Pirmą dieną mes krioklius apžiūrėjome iš šonų, iš viršaus ir iš apačios, o naktį išsimiegojė puikiame viešbuty, kitą dieną sumanėme ir po kriokliu palįsti.

Zamčickienė su jauna karta pasilikio viršuje, nes mažiesiems "pipirams" tikrai galėjo būti įspūdių per daug, o mes "drąsieji" pasileidome tuneliu žemyn visai po apačia didžiojo krioklio. Apsirengus savo paprastais drabužiais ir apsiavus paprastais batais nėra ko nė mėginti prieiti, todėl visi užsimoka po dolerį ir gauna il. gais aulaus guminius batus, baltą popierinę kepurę, kuri beveik uždengia akis, didelį guminį apsiaustą, visur apkamšo ir užsegioja. Galų gale užsimovėme guminių goltuvą ant galvos ir taip apsirengę palindome po pačiu kriokliu. Įspūdis nepaprastas. Girdėti toks triukšmas ir vandens mušamų uolų dundėjimas, kad tikrai pajunti, kokia stipri gamtos

jėga čia veikia.

Po krioklių apačia smalsuoliai vaikščioja abiejose upės pusėse, tik Amerikos pusėje jie aprenkti geltonos spalvos apsiaustais, o Kanados — juodos. Kodėl tos spalvos parinktos skirtingos, nežinau. Ten vaikščiojantieji susimaišyti negali, nes juos skiria upė.

Prie pat didžiojo krioklio stovi "The Seagram Tower". Tas bokštas iškylęs 500 pėdų virš krioklio. Mes, užsimokėję po dolerį, buvome vežami keltu, bet keturis aukštus dar gavome lipti pėsti. Nakties metu atsidūręs ant pat viršaus, matai pasakišką vaizdą. Abipus, Amerikos ir Kanados pusėje, miestai skęsta šviesų jūroje, o patys kriokliai, spalvotų prožektorių šviesa apšviesti, tikrai stebuklingai atrodo. Dienos metu iš pat bokšto viršaus galima žvilgsniu apžvelgti 5,000 kv. mylių.

Kiek seniau čia atsilankė to bokšto nematė, nes jis pradėtas statyti 1961 m. kovo mėn 15 d. ir baigtas 1962 m. birželio 1 d.

Bokštas susideda iš 2 dalių: "stiebo", kuriame vaikšto keltuvas ir yra pajėgus per valandą pakelti ir nuleisti 900 žmonių. Ant to "stiebo" viršaus užkeltas karūnos formos 7 aukštų pastatas. Trys aukštai užimti "Crown Suite", pirmos klasės restorano, ketvirtame yra "Snack Bar", o kiti 3 aukštai skirti "pažiojimo".

Idomus yra "Whirlpool Aero Car", kuris juda ant plieninio lyno, nelyginant, kaip Alpių ar kitų kalnų keltuvas. Šis keltuvas eina per Niagaros upės verpetų įlanką, kuri susidaro Niagaros upeį staigiai lūžtant beveik priešinga kryptimi ir sudarant dvišakę upės tekme, viena antrai priešinga kryptimi.

Visa Niagaros upė pilna mažų krioklių ir verpetų, bet per pačią verpetų įlanką keliautis keltuvas susidaro gana keistas vaizdas. Žmogus žiūri, sėdėdamas keltuve, ir 150 pėdų apačioje matai kunkuliuojantį ir verdantį didelį "puodą". Stebėti laiko užtenka, nes keltuvas slenka vos 5 mylių per valandą greičiu. Už tą malonumą taip pat tenka po dolerį sumokėti.

Tas keltuvas pastatytas 1916 m. pagal ispanų inžinierių planus.

Idomus ir laivas, kuris plaukia Niagaros upe iki didžiojo krioklio. Norintieji jį paplaukioti moka po \$1.50, bet mes juo nesinaudojome, nes prie krioklio buvome prieję arčiau, negu tas laivas priplaukia. Plaukiantieji laivų taip pat apsišviečia, kaip ir tie, kurie pėsti lenda po kriokliu.

Čia galima pamatyti ir gėlių laikrodį. Jo viršus ir valandų romėniški skaitmenys sudaryti iš spalvotų gėlių. Nuostabiai gražus darbas. Mums ten esant išmūšė

vieną valandą. Valandų mušimas skamba kaip varpas.

Netoli laikrodžio yra gėlininkystės mokykla. Jos gėlynai nepaprastai gražūs ir "Kew Garden". Taip Londone vadinamas Botanikos karališkasis sodas.

Čia yra ir "Tussaud's Wax Museum", tokio pat Londono muziejaus kopija. Tai labai įdomus muziejus, ir jei kam iš keleivio skaitytojų teks čia būti, verta jį aplankyti.

Visų idomybių viename straipsny nesurasyti, pamirėjau tik didžiulį.

A. Zamčickas

BALFO ŽINIOS

Dešimt mažiau už dvidešimt

Per tris vasaros mėnesius (VII-VIII-IX) Balso Centras gavo 10,120 dolerių. Tai graži suma šalpai, deja, tos sumos Balso darbams toli gražu nepakako. Beveik pusę tų pinigų reikėjo atiduoti Vasario 16 d. gimnazijai (taip aukotojai norėjo).

Per tą patį laiką Balso Centras išleido per 20,000 dolerių. Didžioji išlaidų dalis teko lietuviams Vokietijoje (arti 8,000 dol.) Lietuviams šelpti sovietų pavergto Lietuvos, Lenkijos, JAV ir kitur išleista 7,879 dol.

Balso turtai rudenio

Jei ūkininkas rudenio piauna ir į kluonus krauna, tai Balfui to derliaus labai ir labai reikia. Lietuvoj buvo labai lietinga vasara, viskas supuvo, o Balso liepos rugsėjo mėn. buvo gana sausa, gauta tik 40,000 sv. pupelių ir surinkta 2,440 sv. vartotų rūbų. Sviestas ir sūris, kurį mums pažadėjo JAV valdžia, išplaukė į Bremeną tik spalio mėn., todėl jį dabar į knygas negalime įrašyti.

566 siuntiniai

Beveik po dešimt siuntinių kiekvieną darbo dieną Balfas siuntė už jūrų marių vargstantiems broliams ir sesėms. Liepos rugsėjo mėn. buvo nusiųsta 566 įvairios siuntos, beveik 20,000 dolerių vertės. Per okupaciję sieną į Anapus buvo pervežta net 190 medžiagų siuntinių, Lenkijos lietuviams pa-siūsta 61 vaistų siuntinukas ir 314 rūbų. Siuntinių Lenkijon vertė per 10,000 dol., tačiau Balso faktinės išlaidos buvo tik paštas, pakavimas medžiaga, nes rūbus suaukoko gerasirdžiai rėmėjai, kai kurie prie rūbų pridėdami ir kelių dolerių auką persiuntimo išlaidoms padengti.

ATSIUNTE PAMINETI

Lithuania, land of heroes,

paruošė Leonardas Valiukas, išleido Lietuvių Dienos (4364 Sunset Blvd., Hollywood 29, Cal.), teksto 88 psl. ir paveikslų 96 psl., kai na nepažymėta.

Toj knygoj yra daug geros informacinės medžiagos nelietuviui apie Lietuvą, todėl labai tinka kaip dovana visiems amerikiečiams ir kitiems, mokantiems anglų kalbą.

ITEIKIA PAGYRIMO LAPUS

Gen. leit. Hamilton H. Howze įteikia pagyrimo lapus Mississippi nacionalinės gvardijos keturiems pulkininkams, kurie buvo pašaukti aktyvion tarnybon, kai kilo krizė, gubernatoriui uždraudus priimti negra studentą į Oxfordo universitetą.

KELEIVIS LAISVOS
SPAUDOS PARODOJE

Laisvųjų Žurnalistų Federacija, kurios šūkis — "Už spaudos ir tautų laisvę", Londone surengė spaudos parodą, kurioje yra 496 laikraščiai ir žurnalai, leidžiami 10 tautų už jų valstybių sienų.

Pirmoj vietoj eina lenkai su 108 spausdiniais, antroji rumunai su 96.

Trečioj vietoj yra lietuviai su 40 laikraščių-žurnalų, bet jų tarpe nėra Aido, Lietuvių Dienų, Dirvos, Vienybės, Mūsų Vyties, Gimtosios Kalbos, Mūsų Pastogės ir kitų.

Cekoslovakai ir estai turi po 38, ukrainiečiai — 36, latviai — 29, rusai — 22, bulgarai — 14, albanai 12 ir t.t. Pažymėtina, kad ir kubiečiai jau leidžia JAV, Venecueloj ir Portorike 6 laikraščius.

Dauguma lietuvių spaudos periodinių leidinių leidžiama JAV, be to, toj parodoj dar yra lietuvių laikraščių, leidžiamų Kanadoj, Australijoj, Anglijoj, Argentinoj, Venecueloj, Vokietijoj.

Latvių iš 29 laikraščių Vokietijoj leidžiami 8, JAV 7, Švedijoj — 6, Kanadoj — 4, Anglijoj — 3. Australijoje leidžiamas 1.

Estai iš 38 švedijoj turi 15, Vokietijoj ir JAV po 7, Kanadoj 4, Australijoj 3, Prancūzijoj ir Suomijoj po 1 laikraštį.

N. ZELANDIJA

Naujoji PLB Kr. Valdyba Dabartinę Kr. Valdybą sudaro Jonas Pečiulaitis — pirmininkas, Jer. Žiginskas — vicepirmininkas, ir Marija Malskaitienė — sekretorė. Krašto Valdybos adresas: 17 Koroha St. Auckland, S. E. Z. New Zeland.

Kiekvieno andis turi savo vargus.

Italų patarlė

KAS KURAIČIU
PATIKĖS?

"Keleivio" skaitytojai jau žino, kaip Dan Kuraitis buvo sutiktas Vilniuje ir kaip jis, gelbėdamasis nuo policijos, parašė "Tiesai" "prisipažinimą", kad jo knyga neva "pafiksino" jos redaktorai.

Tuo labai apsidžiaugė "Tiesai", "Laisvė" ir "Vienybė". "Tiesai" tuoj Dan Kuraitį paskelbė dvideidžiu. "Vienybė" redaktorė Salomėja Narkeliūnaitė parašė, kad Kuraitis suavidino netikėtai pigią komediją. Ji jau rugpjūčio 3 d., kada dar nebuvo žinomos visos aplinkybės, kuriomis tas "prisipažinimas" buvo duotas, nesvyruodama rašė, kad tai buvo padaryta savanoriškai.

"Dan Kuraičio knygutės" redaktoriai dabar bandys teigti ir įrodinėti, kad jis ten Vilniuje buvo priverstas taip kalbėti ir rašyti, bet argi gali pritingas žmogus tuo patikėti? — rašė Salomėja Narkeliūnaitė.

Vadinasi, žiūrėkit, — ji dar nežinanti ir nenori tikėti, kad komunistų policija savo aukas prievartauja, netiki, kad ir Kuraitis buvo priverstas "prisipažinti", jei norėjo savo kailį iš savo tėvų žemės išnešti!

Netiki ir "Laisvė". Ir jos redaktoriai, dar neskaityę paties Kuraičio aprašymo, kaip ir kodėl jis "prisipažino", jau rugsėjo 3 d. rašė, kad grįžęs jis kitaip kalbės, bet "ko galima tikėtis iš tokių "įspūdių"? Smeižtu, melų, niekinimo viso, ką Lietuvos liaudis sukūrė ir kuria. Kas jais tikės? Niekas. Nes tai bus iš anksto užsakyti peckiojimai.

O "Vilnyje" jos "išmintingasis" redaktorius S. J. Jokubka jau dviem dienom ankščiau rašė, kad "kokie jo tie "įspūdių" bus, nėra reikalo kalbėti. Kaip S. Narkeliūnaitė sako, niekas jiems netikės."

Taigi, tikra šventa Traičė — "Laisvė", "Vilnis" ir "Vienybė". Visos trys sesės vienbalsės ir vienmintės. Visos trys skelbia, kad tai, ką Dan Kuraitis rašys, yra melas, o, žinoma, ką peckelioja Margeris, Karsienė, Petrusėvičius ar kuris kitas to plauko turistą, kiekvienas žodis yra šventas...

Kurstykime lietuviybės židinį

Sesės ir broliai lietuviai!

Vokietijos Lietuvių Bendruomenės naujai išrinktoji Taryba, susirinkusi pirmo 8 ir 9 d.d. Huetttenfelde, su gilia padėka minėjo Vasario 16 Gimnazijos rėmėjus, ypatingai būrelių vadovus priekyje su nenuilstamuoju kun. B. Sugintu. Taipgi su gilia padėka minėjo atskirus aukotojus, kaip asmenis, taip ir jų grupes-klubus, bankus ir organizacijas, savo aukomis prisidedančias išlaikyti Vasario 16 Gimnaziją. Laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių parama, suteikusi galimybę įkurti ir iki šiol išlaikyti šį stambų ir labai svarbų mokslo ir auklėjimo lietuviškoj krikščioniškoj dvasioj židinį, sudarys vieną gražiausių lietuviškos emigracijos istorijos puslapių. Mums ypatingai malonu konstatuoti, jog šiam židiniui išlaikyti lietuvių buvo parodyta didelė bendradarbiavimo dvasia, vienas kito supratimas ir parama, neatsižūrint nei tikybinių, nei pasaulėžiūrinių, nei politinių įsitikinimų. Mūsų stiprybė yra tame, kad mes visi giliai įsijaučiame esą vienos lietuvių tautos kamieno vaikai, suristi kraujų ryšiais su gimtąja žeme, kurios mes niekad neišsida-dėsime.

Mes šventai tikime, kad broliai ir sesės užjūrio ir Europos šalyse neužmirš Vokietijoje paliktų lietuvių ir ypatingai į mokslus besiveržiančio jaunimo. Tas jaunimas yra vertas ir reikalingas paramos. Lietuvių Bendruomenė Vokietijoje viena neįstengia tos gimnazijos išlaikyti. Šiuo metu joje mokosi 103 lietuviai jaunuoliai (59 berniukai ir 44 mergaitės). Nors paskutiniu laikui Krašto Valdybos pastangomis yra gaunama paramos tiek iš Federalinės vokiečių vyriausybės, tiek iš Wuerttemberg-Baden krašto vyriausybės, bet toji parama nėra nuolatinė, ir ji tik dalį išlaidų padengia, reikalingų mokytojų ir administracijos tarnautojų algoms: didesnės algų dalis ir visos mokinių bendrabučio ir maitinimo išlaidos ir toliau dengiamos tik lietuvių aukomis. Maisto ir kitų reikmenų kainos Vokietijoje aukštos ir nuolat kyla. Artėja žiema, reikia kuro, nes lentiniai barakai, kuriuose vyksta pamokos, yra supuvę ir šalti. Suprojektuotas naujas klasėms pastatas, bet ir jo statybai dar daug lėšų trūksta. Tuo būdu Vasario 16 Gimnazijos ir bendruomenės vadovybė nuolat susiduria su trūkumais ir bėdomis, kurias tegalima būtų pašalinti, jeigu būtų sutelkta daugiau lėšų.

Naujoji Bendruomenės Taryba, turėdama mintį visus trūkumus, labai nuosirdžiai ir karštai kreipiasi į viso laisvojo pasaulio lietuvių būti dosniems, sustiprinti pastangas ir aukas šiam lietuviškoj ir krikščioniškoj dvasioj auklėjimo ir jaunimo mokslinio židiniui išlaikyti.

Vokietijos Krašto Tarybos vardu, jos įgaliojimai, teikiame visiems geradariams lietuvišką dėkingumą ir gilią pagarbą.

Prezidiumas:

J. Valiūnas, pirmininkas
Iz. Rugienius, vicepirmininkas
Pr. Skėrys, sekretorius

NEW HAVEN, CONN.

Kalbės J. Miklovas,

neseniai iš Lietuvos pabėgęs

Šį sekmadienį, spalio 21 d., čia kalbės geologijos inžinierius Juozas Miklovas, kuris neseniai yra pabėgęs iš Lietuvos. Jam teko daug keliauti Lietuvoje ir matyti mūsų brolių ir sesių sunkų gyvenimą. Jis tarnybos reikalais daug važinėjo ir Sovietijos gilumoj, todėl gerai pažįsta ir visos Sovietijos gyvenimą. Be to, jis yra ir geras kalbėtojas.

Inž. J. Miklovas į New Haveną atvyksta Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus kviečiamas. Vietos ir apylinkių lietuviai, nepraleiskite progos išgirsti teisybę apie dabartinį gyvenimą komunistų pavergtoje Lietuvoje ir Rusijoje.

Paskaita bus Sv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje (339 Greene St.) šį sekmadienį, spalio 21 d., pradžia 3 val. popiet.

Rengėjas visus maloniai kviečia. Nėra neteks alkį ar troškulį kęsti, nes šeiminiškės lauks su skaniais užkandžiais, bufete bus ir gaivinančių gėrimų.

Iki pasimatymo!

Jonas Mačys

bos vardu, jos įgaliojimai, teikiame visiems geradariams lietuvišką dėkingumą ir gilią pagarbą.

Prezidiumas:

J. Valiūnas, pirmininkas
Iz. Rugienius, vicepirmininkas
Pr. Skėrys, sekretorius

NEW HAVEN, CONN.

Kalbės J. Miklovas,

neseniai iš Lietuvos pabėgęs

Šį sekmadienį, spalio 21 d., čia kalbės geologijos inžinierius Juozas Miklovas, kuris neseniai yra pabėgęs iš Lietuvos. Jam teko daug keliauti Lietuvoje ir matyti mūsų brolių ir sesių sunkų gyvenimą. Jis tarnybos reikalais daug važinėjo ir Sovietijos gilumoj, todėl gerai pažįsta ir visos Sovietijos gyvenimą. Be to, jis yra ir geras kalbėtojas.

Inž. J. Miklovas į New Haveną atvyksta Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus kviečiamas. Vietos ir apylinkių lietuviai, nepraleiskite progos išgirsti teisybę apie dabartinį gyvenimą komunistų pavergtoje Lietuvoje ir Rusijoje.

Paskaita bus Sv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje (339 Greene St.) šį sekmadienį, spalio 21 d., pradžia 3 val. popiet.

Rengėjas visus maloniai kviečia. Nėra neteks alkį ar troškulį kęsti, nes šeiminiškės lauks su skaniais užkandžiais, bufete bus ir gaivinančių gėrimų.

Iki pasimatymo!

Jonas Mačys

NAUJAUSIOS KNYGOS

TAUTŲ KAPINYNAS SI-

BIRO TUNDROJE, H. Tautvaišienės siurpūs atsiminimai iš Sibiro vergijos, 134 psl., kaina \$1.25.

LIETUVIŲ IŠEIVIJA AMERIKOJE, St. Michelso no vaizdžiai parašyta šio krašto lietuvių istorija, 500 puslapių, kaina minkštasis viršeliais \$4.00, o kietais \$5.00.

RAŠTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžius, 246 puslapiai, kaina \$3.00.

ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIUDŽIŲ, parašė Petronėlė Liūdžiuvienė, 88 psl., kaina \$1.00.

NEPRIKLAUTOMA LIETUVĄ STATANT. Rapolo Skipičio atsiminimai, 440 psl., kaina. . . . \$5.00.

VEIDU PRIE ŽEMES, parašė Kotryn aGrigaitytė, 13 novelių, 204 psl., kaina \$2.00.

TOŽU KLUBAS, Antano Tulio 11 novelių, 196 psl., kaina \$3.00.

VIENISI MEDŽIAI, romanas, parašė Aloyzas Baronas, 117 psl., kaina \$1.50.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kietis viršeliais, kaina.....\$3.50.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje: So. Boston 27, Mass.

635 E. Broadway,

Iš pavergtos Lietuvos

Tuokiasi bažnyčiose

(Elta) Kalbėdamasis su praėjusią vasarą iš Lietuvos atvykusiais, ELTOS atstovas teiravosi apie Lietuvoje atliekamas sutuoktuves. Ar be civilinio metrikavimo, dar daug kas tuokiasi ir bažnyčioje? Ar esama pavojaus susituokusiems bažnyčioje?

— Taip, — buvo atsakymas — bažnyčioje šiuo metu Lietuvoje susituokia dauguma jaunųjų, žinoma, prieš tai atlikę metrikinius formalumus. Santuokos formalumai šiaip yra įprastiniai: 2 savaites prieš sutuoktuves patiekiamas pareiškimas, laukiamas, ar nebus kokių kliūčių. Už metrikaciją tenka sumokėti tris rublius. Tai dažniausiai vyksta šeštadieniais.

Tačiau naujiena, kad maždaug prieš trejus metus įvestos vadinamos "komjaunuliskos vestuvės". Tokių vestuvių tikslas, tarp kita ko, sudaryti jaunuosius galimybę įsigyti baldų, butą. Jos vyksta su įvairiomis tradicijomis (pav., pšilio korimas ir pan.), tačiau reikia pastebėti, kad, palyginti, tokios rūšies vestuvės — dar jos reikšmingos Lietuvoje. Jos daugiau rengiamos pavyzdiniams jaunuosius.

Taip, tenka pakartoti, po atliktų metrikacijos formalumų, dauguma vyksta susituokti ir bažnyčioje (pastaba: pasakoją per 30,000 gyv. miesto gyventojai, E.). Tokios sutuoktuves dažniau vyksta vakarais ir nebūtinai bažnyčioje, o privačiame kambary.

Skrybys, alimentai

Iš Lietuvos atvykusieji pasakoja ir apie skrybys, alimentus. Jei anksčiau skiriamas nereikalavimas patiekti svarbesnį pagrindą, tai dabar jau reikalaujama. Tėvams išsiskyrus, tačiau sutuoktiniai turėjus vaikų, už pirmą vaiką išreikalaujama 25% tėvo gaunamo atlyginimo, o už du vaikus — 50% (kalbama apie atvejus, kai vaikai palieka pas motiną). Didėsnį išlaikymą, kaip 50% algos, nebūna. Jei šeima pametęs vyras slepiasi, toks ieškomas milicijos, jis įdarbinamas arba patenka į jį darbo stovyklą. Alimentų mokėjimas tuo atveju atskaitomas iš dirbančiojo stovykloje atlyginimo.

Abortas už 5 rublius

Būdinga, kad jau maždaug penkeri metai Lietuvoje (kaip ir Sovietijoje) nebaudžiama už abortus. Jie atliekami ligoninėse, kasuoja po 5 rb. ir reikalingi gydytojo leidimai. Abortai netekėjusioms merginoms ir moksleivėms atliekami vel tui, tačiau tokiais atvejais ligoninė tenka atsivesti ir tėvus.

Dar tenka pastebėti, kad Lietuvoje mažamečių išprievartavimo reiškiniai — retas dalykas. Tačiau šiaip už prievartavimą smarkiai baudžiama, pastaruoju metu — ir mirties bausme.

Daugiavaikės šeimos

O ar daug Lietuvoje daugiavaikių šeimų? Miestuose, miesteliuose — jų mažai, — pasakoja iš Lietuvos atvykę. Tačiau kaime daugiavaikių šeimų rasi daugiau. Penkių vaikų šeimos gauna vienkartinę pašalpą po 200 rb., o šiaip už vaikus mokamos mėnesinės pašalpos po 5 rb., ligi vaikams sukanka 5 m. amžiaus.

Smerkia jaunuolius, susituokusius bažnyčioje

(E) Vilniaus Tiesa (224 nr.) pranešė, kad šiaulių rajone, Kužiūose, Kalinino vardo kolchoze zootechniku dirbęs veterinarijos felčeris Edmundas Lukoševičius, komjaunimo narys, susituokęs su kolchozo brigadininke Jadvyga Bartaševičiute, civilinę santuoką sutvirtino bažnytinėmis jungtuvėmis apiegomis. Esą, tą "poelgį" svarstęs komjaunimo rajono komitetas, nusprendęs pareikšti Lukoševičiui griežtą papeikimą, tačiau jį palikęs komjaunulių eilėse. Tas įvykis, Lietuvos komunistų akimis, taip svarbus, kad jam Tiesa paskyrė net tris skiltis. Laikraštis Kužių jaunųjų sutuoktuves bažnyčioje ne tik pasmerkė, bet ir stengėsi įrodyti, kodėl komjaunuliui nedera tuoktis bažnyčioje.

Girdi, jei komjaunulis tuokiasi bažnyčioje, tai jį prie altoriaus atveda tik dvilėpiskumas. Ta proga tenka ir religijai, nes ji, esą, visais laikais sugyvenusi su išnaudotojais. O jei jaunuolis priklauso komjaunimo organizacijai, tai kiekvieno atveju jis esą ateistas, gi jei tuokiasi bažnyčioje, tai jau susiduriama su chameleoniškumu. Be to, kaip teigia partinis organas, "nieko neįmanoma padaryti taip, kad niekas nežinotų...". Kitaip tariant, nurodoma, kad Lukoševičiaus pobūdžio "nusikaltimas" vis vien išeis iš aklės. Užtat ir Tiesa, Juozo Šiupšinsko plunksna, Kužių jaunųjų poelgį, įvairius pavyzdžius panaudodama ir net į jausmus kreipdama, dar kartą pasmerkė, galutinio išvado nurodydama, kad tai — klaida, kurią tenka suprasti ir tik... nuosirdžiu darbu ištaisyti. Žinoma, nebūtų buvę tiek susijaudinimo spaudoje, jei nebūtų bažnyčioje susituokę komjaunulis — matyti, pavyzdingas ir neeilinis kolchozo pareigūnas.

Lenkijos kultūros dekada Lietuvoje

(E) Kai prieš kelis mėnesius buvo surengta Lietuvos kultūros dekada per Lenkijos radiją, tai dabar, nuo spalio 1 d., per Lietuvos radiją — per dešimtis dienų — surengta Lenkijos kultūros dekada. Skelbiami pasakojimai, pasikalbėjimai su Lenkijos veikėjais, darbininkais, menininkais, transliuota lenkų kūrėjų muzika. Lietuvos gyventojams pasakota apie Lenkijos miestus: Varšuvą, Koniną, Vroclavą (buv. Breslavą), Krokuvą, Novą Huta ir kt. Buvo išpildomi kompozitorių Chopino, Moniuskos, Noskowskio, Malyševskio ir kt. kūriniai, populiarūs liaudies melodijos, dar išpildytos ir kelios operos, pjesės ir kt. Buvo pasakojami ir keliolika po Lenkiją išpūdžiai.

Valstybės choro gastrolės

(E) Spalio 1 d. nusipelnusių laikomas Lietuvos valst. choras išvyko gastrolė po Sovietijos miestus. Pirmasis koncertas įvyko

spalio 3 d. Maskvos Kremliaus teatre (dar pasirodė solistas J. Stasiūnas). Choras iš Maskvos toliau išvyko į Rusijos miestus: Petrozavodską, Murmanską, Archangelską ir kitus. Programoje, be Čiurlionio, Dvariono, Kavecko, Šimkaus kūrinių, dar pildomos lietuvių ir rusų liaudies bei sovietinės dainos.

Lietuviai tarptautiniuose kongresuose

— Į šį rudenį Romoje įvykstantį pasaulinį simpoziumą elektrochemijos klausimais drauge su sovietine delegacija taip pat vyks ir Lietuvos mokslininkai — Mokslų akademijos prez. J. Matulis ir chemijos mokslų kandidatas Romanas Višomirskis. Prof. Matulis skaitys pranešimą apie chromavimo proceso mechanizavimą, o R. Višomirskis — apie reakciją, nusėdinant metalus iš ciano rūgščių.

— Rugsėjo 29 d. per Maskvą į Meksiką, jos sostinę, ir tarptautinį kardiologų suvažiavimą išvyko medicinos instituto rektorius prof. Zigmantas Januškevičius. Suvažiavime numatytas jo pranešimas. Maskvoje jis įsijungė į sovietinę delegaciją. Jis jau dalyvavo 1958 m. buvusioje Bruselyje kardiologų suvažiavime. Vilniaus radijo atstovui prof. Januškevičius nurodė, kad širdies ir kraujagyslių susirgimai atneša žmonijai daugiau žalos, kaip vėžys ar infekciniai susirgimai. Per ketverius metus vyko pažanga kovojant su širdies, kraujagyslių susirgimais. Lietuvoje, pasak profesorius, skiriama dėmesio tiems susirgimams. Kaune širdies ligomis rūpinasi klinikinėje ligoninėje, Vilniuje širdies ir kraujagyslių operacijomis užsiima prof. P. Norkūno vadovaujama chirurgų grupė.

Puola sektas, prikiša šnipinėjimą

(E) Per Vilniaus radiją, jau nebe pirmą kartą, ir rugsėjo 22 d. A. Viršulis puolė sektų paplitimą ir ypatingai kritikavo Jehovos liudininkų veiklą Lietuvoje. Pripažinta, kad pastaruoju metu apie sektas, jų pasekėjus rašoma vis dažniau. Išnagrinę, jės babilistus, evangelikus, "50-kus", kalbėtojas nurodė, kad Jehovos liudininkai esanti konspiratyvi organizacija. Ji esanti griežtai priešiška visam tam, kas, esą, stiprina sovietinę santvarką. Blogiausia, kad tos sektos nariai nedalyvauja rinkimuose, nekovoja už tai, ką, esą, priešiški prof. sąjungoms ir kt. organizacijoms. Iš viso, šioji sekta, tvirtino Viršulis, esanti tikra šnipinėjo organizacija, nes... gaunanti nurodymus iš Brooklyne, JAV, esančio štabo. Esą, ir senesniais Lietuvos laikais buvę tų Jehovos liudininkų (daugiausia Klaipėdos kr.) ir kiek adventistų su centru Šiauliuose, ir jie tuometinės Lietuvos valdžios požiūriu laikęsi lojaliai. Kodėl sektos turi tiek reikšmės šių dienų Lietuvoje? I tai per Vilniaus radiją Viršulis atsakė vienu sakiniu: "sektas stoja paprastai netvirty, nusivylę, nelaimės prisilėgtieji žmonės...".

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS

Gražų Lietuvos žemėlapi galite gauti Keleivio įstaigoje už 50 centų.

POPIEZIUS MELDŽIASI

Prie visuotinio bažnyčios suvažiavimo, kuris spalio 11 d. prasidėjo Romoje, popiežius Jonas XXIII buvo nuvykęs į Loreto, kuri laikoma stebuklinga vieta, pasimelsti, kad suvažiavimas pasisektų. Tai keliolika popiežių pasinaudojo traukiniu, kuriuo popiežiai nebuvo naudoję beveik 100 metų, nuo to laiko, kada Italija užėmė popiežiaus teritoriją, ir popiežiai pasiskelbė "belaisviais". 1929 m. Mussolini vėl pripažino popiežiaus — Vatikano valstybę.

"Kalbėkite su manim"

Vienybės redaktorė Salomėja Narkėliūnaitė, iš katalikų laikraščio "Laisvė" nu-dardėjęs Almus Salčius ir jiems panašūs kiekviena proga įkyriai ragina laisvojo pasaulio lietuvių bendradarbiauti su Lietuvoje pasilikusiais, nors žino, kad tikro bendradarbiavimo su jais negali būti, kol ten šeimininkauja komunistai, nes to pastarieji nenori. Jie leidžia bendradarbiauti tik su savo gerai paruoštais agentais, politrukais ir panašiais tipais, o komunistų pakalikai šioj geležinės uždangos pusėje skatina čia gyvenančius su tais tipais bendradarbiauti. Maskvai nepasidavę tokį "bendradarbiavimą" atmeta. O koks bendradarbiavimas galimas su paprastais lietuviais, gerai matome iš Helsinky vykusio jaunimo festivalio.

Tame festivaly iš Lietuvos dalyvavo apie 20 asmenų, iš jų apie 15 buvo turistai, o kiti sovietinės delegacijos nariai. Ten buvo nuvykę keli asmenys ir iš šios geležinės uždangos pusės, jie tarpe buvo ir skautų veikėjas Romas Kezys, kuris Dirvoje plačiai aprašė ir apie savo susitikimus su iš pavergtos Lietuvos lietuviais.

R. Kezys nuėjęs į uostą "Gruzija" laivu atplaukusios sovietinės delegacijos pasitikti, suradęs smuikininką Petra Radzevičių ir kolūkio viršininką Zenoną Marčiulionį ir pradėjęs su jais kalbėtis, bet...

"Šiuo momentu staiga atsisuko nugarą į mus stovėjęs vyriškis ir griežtu balsu į mus praneško: "Jei norite ką sužinoti apie mus, kalbėkite su manim!" (Visur mano pabraukta. R.M.)

Tai buvo Aleksandras Česnavičius, 32 m. vyras, Lietuvos komunistinio jaunimo pirmasis sekretorius, prieš porą metų buvęs atsiųstas net į JAV pasidairyti.

"Jo veidas buvo persunktas neapkvanta, o sugniaužtos kumštys ir pakeltas balsas tonas rodė, kad jis pasiryžęs čia pat mus vietoje "sutvarkyti", rašo R. Kezys. Jis degė, Kezio žodžiais, pykčio visa tam, kas lietuviška šiaipus geležinės uždangos, ir teigė, kad su "fašistinėmis atplaisomis" nėra tikslo kalbėtis.

"Vieną metu jis pastebėjo, kad mano draugas su jo dviem kolegomis atsitolino nuo mūsų keletą žingsnių. Jis skubiai patraukė mane už rankos link jų. Kai Č. užėmė tokią poziciją, kad galėjo su manim kalbėtis ir girdėti, ką anie trys kalba, tęsėme toliau savo bergždžias diskusijas", pasakoja R. Kezys.

Iš šito matyti, kad iš Lietuvos atvykę buvo kruopščiai atrinkti ir instruktuoti, kaip turi elgtis, jei susitiktų su kitais lietuviais. Tie, kurie nebuvo simpatizingi komunistai, tie buvo kupinai baimės. —bijojo net siūlomą cigaretę priimti, pakvietimą atsakė eiti į restoraną užkasti ir ta proga plačiau pasikalbėti, kalbėjosi tik tada, kada niekas nematė ir negirdėjo. Tokių momentų buvo mažai. Vieną jų štai kaip R. Kezys atpasakoja:

"Kalbuosi su vienu asmeniu iš pavergtosios Lietuvos. Jis gerte geria mano žodžius, lyg troškulių bandydamas pasitinti. Skuba papasakoti apie save ir tuo pačiu metu bailiai dairosi į šalis, kad grupės politrukas nepastebėtų jo kalbant su manimi. Nei dalelės nespėjom pasipasaoti vienas kitam, kai susidarė tokios aplinkybės, kad jau reikėjo skirti. Stipriai suspaudžiau jo virpančią ranką. Sužvilgėjęs ašaros akys. Negalėjau ir aš su laikyti savo verdančių jausmų. Per sukastus dantis išspaudžiau: "Mes kovosime, o jūs laikykite". — "Gerai", susiribždėjo jis virpančiu balsu, "o tu tarpu juokimės per ašaras". Su šiais žodžiais nusisuko ir dingo gatvės šūkury".

R. M.

Kazimierietės ir lietuvybė

Dirvos Nr. 115 išspausdintas įdomus Lietuvos Moltinos straipsnis, kuriame su-rašyti Chicagos ir Cicero tėvų ir motinų rugsėjo 29 d. susirinkimo nusiskundimai vienuolėmis kazimierietėmis. Tame susirinkime buvo svarstomas klausimas — "Kazimierietės, lietuvybė ir kas toliau". Štai tie nusiskundimai:

—Kazimierietės prieš tėvų norą verčia vaikus jų mokykloje mokytis maldų ir melstis nelietuvių kalba.

—Kazimierietės prieš tėvų norą liepia mokiniams atsi-nešti į mšias nelietuviškas maldaknyges, o jei kuris mokinis išdrįsta į pamaldas lietuvišką maldaknygę atsi-nešti, tai jis seselių būna baudžiamas.

—Kazimierietės prieš tėvų norą savo mokyklose mokiniam draudžia kalbėtis tarpusavyje lietuviškai net per-traukų metu.

—Jei kazimierietė vedamose mokyklose ir yra lietu-vybės trupinėliu, tai ne sese-lių dėka, o tik kaip jų ne-nuoširdi nuolaida tėvų spau-dimui.

—Kazimierietės nenori į-rašyti į "Board of Honor" ga-bių lietuvių tik todėl, jei jos yra lietuviškai susipratu-sios, arba jei jos yra "D. P.", kanadietiški tariant: "Delayed Pilgrims".

—Kazimierietės tarp ki-ta-taučių lietuviško vardo ne-kelia, nepopuliarina, o prie-singai — jį slepia. Kol iš li-tu-vių buvo renkami pinigai ir aukos tos gimnazijos sta-tybai, buvo žadama jį, kaip ir senąją akademiją, pava-dinti tuo pačiu gražiu Lie-tu-vos Globėjo šv. Kazimie-ro vardu, bet kai rūmai buvo pastatyti, Lietuvos Globėjo vardas staiga dingio, jis bu-vo po 41 metų naudojimo rastas nebetinkamu ir todėl pakeistas "neutraliu" vardu, kad tik kitataučiams nieko neprimintų lietuviško.

Visos trys jų ligoninės Chicagoje pavadintos nelie-tuviškais vardais: Neligh, Loreto, Holy Cross. Kiti, pvz., švedai, norvegai elgia-si visai priešingai.

—Kazimierietės, kai iš lietu-vių renka aukas, žino sveiką priežodį "savi pas savus", tačiau savo rūmų statybai nekvietė lietuvių architektų, inžinierių, rangovų, kontraktorių ir statybos darbininkų. Naujosios ligoninės vadovy-bėje lietuvių beveik nėra. Lietuviai daktarai čia pa-teikti buvo ir yra sunku.

—Kazimierietės vis plečiant didžiausių rūmų staty-bą, jų patalpų grindų plotas didėja, tačiau jos "nebeturi" laisvo poros kambarių kam-pelio, kur galėtų prisiglaus-ti Lietuvos Bendruomenės Pasaulio Lietuvių Archyvas. Jos šį archyvą iš savo pla-cios pastogės pašalino prieš kelis mėnesius.

—Kazimierietės nuo šio ru-dens, nenurodydamos prie-zasties, atsisako išnuomoti savo salę-auditoriją net Chi-cagos Lietuvių Operai. Ši žinia ypač sukrėtė visą lie-tuviškąją visuomenę!

—Kazimierietėjų gimnazijos klasės šeštadieniais būna tuškos, nežiūrint to, jos at-sisako šias tuščias patalpas išnuomoti Liet. Bendr. šeš-tadieninėms lituanistikos mokykloms, kurių mokiniai, pvz., Donelaičio mokykloje, dėl padidėjusio mokinių

skaiciaus arti 300, esamose valdžios Fieldhouse pa-talpose nebesutelpa, kai ku-rių pamokų metu mokiniai turi sėdėti net ant grindų. Deja, šis vaikučių vargas ne-sugrąžina seselių lietuviškų ir krikščioniškų širdžių. Jų tuščios patalpos lietuvių vai-kams šeštadieniais būna už-rakintos.

—Jei kada kazimierietės persikeltų į laisvą Lietuvą, arba jei kada dėl pašaukimų stokos jų kongregacija už-sidarytų (žiūr. "Draugo" 1962.IX.27 d. J. Pr. straips-nį "Lietuviškasis uždavi-nys"), kam tada liktų šie visi jų turtai, ar Amerikos bei Lietuvos katalikams ir jų bažnyčiai, ar viskas liktų vietos airiams? Ar šia pras-me kazimierietės sutvarkė savo nuosavybės dokumen-tus lietuvių palankia pras-me?

Susirinkimas, apsvairstęs šiuos gausius ir skaudžius nusiskundimus, prašo, kad pačios seselės viešai paaiš-kintų, ar šie visuomenėje kursuoją nusiskundimai yra teisingi ar neteisingi, ir ko-dėl yra vienaip ar kitaip?

Jei nebus teiktasi paaiš-kinti ir jei lietuviškoji vi-suomenė iš savo seselių ne-sulauks jokių palankių ir teigiamų pakeitimų lietu-vybės reikalui, tai susirinkimas pramato sekantį:

—Savo vaikus iš kazimie-rietių mokyklų perkelti įval-diskas arba kitas nelietuvių parapijines mokyklas. —Gydytum nesinaudoti ka-zimierietėjų ligoninėmis. —Nutraukti visus kitus ryšius su kazimierietėmis ly-giai taip, kaip jos ignoruo-ja lietuvių.

SALČIUS NESUPRANTA SALOMEJOS

Laisvės spalio 5 d. A. Zie-nius-Salčius šitaip rašo: "Niujorkiečiai lietuvių turi "Vienybę" — Tysliavų laikraštį, gražiai laužomą, Salomėjos Narkėliūnaitės redaguojamą. Laikraštis ve-da "atsargiai" politiką, bet vis dažniau parodo supratimą reikalo "vienybės lietu-vininkų". Už tai nesibijo pro-paguoti kultūrinio amerikie-čių ryšio su lietuvių tėvy-nėje..."

"Bet štai ir "Vienybės" at-sargumas kartais keistas. Bijomasi "ultra-patrioty", prieš kiek laiko nuotraukoje tik kelnės paliko asmens, at-virai pasisakiusio už lietuvių pasauliųjų kultūrinį bendra-vimą."

Nabagas Salčius! Jis ne-supranta, kad Salomėja už jį gudresnė ne tik dėl to, kad ji yra moteris (vyrai gudrumu negali su moteri-mis lygintis). Ji ir apdaires-nė laikraštiniškę. Salčių se-niai visi "perkando" ir ži-no, kokiems dievams jis meldžiasi, o dėl Salomėjos dar yra ir abejojančių.

Nuoširdi šypsena neišsina iš mados.

Anglų patarė

KNYGOS JAUNIMUI

TRYŠ SAKALAI, Alf. Vambuto 15 pasakų ir padavimų, 186 pusl., kaina \$2.00
GINTARELĖ, J. Narūnės pasaka, gražios iliustracijos, 24 pusl., kaina \$1.00
Ta pati knyga anglų kalba, kaina \$1.00
JELNY KARVELAI, Aloyzo Ba-rono apysakėtas vaikams, 69 pusl., kaina \$1.50

Pasikalbėjimas Maikio su Tevu

— Ar žinai, Maiki, kad vienas komunistas, ką neseniai buvo nuvažinęs Lietuvon, parvežė man makorkos gastiūnais. Sako, užsiruok ir duok savo Maikiui patra-
jyt. Tegul žino, sako, koki nais tabaką dabar Lietuvos žmonės rūko. Taigi šė, užtrauk ko kįdumą.

— Man, tėve, nereikia nei traukti, nes jau iš tolo užuodžiau jo kvapą.

— Gerai kvepia?

— Kvepia, kaip iš South Bostono degančių dūmų.

— Nu, jeigu komunistiška makorka tau nepatinka, tai nėra reikalo daugiau nei kalbėti apie ją. Vot, pašnekim apie tą barzdotojį Kastrą, ką Kuboje Rusijos komunistams krepastis stato ir Amerikai spygą rodo. Pasakyk, kodėl mūsų prezidentas nesuvaro jo į ožio ragą? Juk sylos jis turi plentį. Ve, Mississippi šteito universitetas nenorėjo įsileisti nigerio, tai prezidentas nusiuntė septynioliką tūkstančių vaiko su tankais ir bombomis, ir raidavei padarė parėdką. Nu, tai kodėl to Kubos barzdylos nesuvaldo?

— Mūsų prezidentas sako, tėve, kad kol kas iš Kubos dar nėra rimto pavojaus Amerikai. Dėl Castro spygų nereikia karščiūotis.

— Maiki, aš kitaip mislinu.

— Pasakyk, kaip?

— Aš rokuoju, kad nereikėtų laukti, kol pasidarys pavojus, ba tada galės būti jau tu leit. Aš mislinu, kad vietoj turbavoti vaiską dėl vieno nigerio Mississippi šteite, tas vaikas turėtų būti pasiųstas į Kubą, kad Kastrą iškrautuotų. Kitaip mums gali būti šlektai, Maiki.

— Apie Kubą, tėve, rūpinasi Washingtono vyrai. Jie žino, ką su ja daryti.

— Jeigu žino, tai kodėl nieko nedaro, a?

— Jau sakiau, kodėl nieko nedaro. Prezidentas dar nemato pavojaus.

— Ne, Maiki, čia turi būti kur nors šuva pakastas. Juk tu žinai, kad vos užėmęs prezidento sostą, ponas Kennedį raidavei padarė Kubon invaziją.

— Tą žino visas pasaulis, tėve.

— Bet tada, Maiki, Kuboje dar nebuvo nė vieno mas-

re su Chruščiovu sojuzą prieš Ameriką, Chruščiovas prisamdė apie 1,500 šipų ir tais šipais kasdien veža Kubon visoki karo materialą ir karveivus. Ir, kaip gazetės rašo, pusė tų šipų yra pastatyta mūsų Amerikos doleriais ir priklausio Amerikos kompanijoms, tik kitur užregistruoti. Taigi, pasakyk, Maiki, kaip ilgai mūsų prezidentas lauks pavojaus? Ar kol Chruščiovas iškas tunelį iš Kubos į Washingtoną? Bet jeigu dabar dar nėra pavojaus, tai kokiems gi galams reikėjo daryti žioplą invaziją Kubon pereiniais metais, a?

— Ta invazija buvo nepagalvotas žygis, tėve. Ji padarė Amerikai labai daug žalos ir gėdos. Dėl jos pasipiktino visa Pietų Amerika. Bet tai buvo jaunos, nepatyrusios valdžios išsiskimimas. Jaunam prezidentui Kennedžiui tas išsiskimimas buvo labai skaudi pamoka. Ir todėl jis dabar toks atsargus. Kad ir mato pavojų, bet sako, kad pavojaus nėra. Jo padėtis labai keblė, tėve. Čia dega Kubos klausimas, čia Mississippi valstijos įvykiai, o čia vėl artėja rinkimai ir respublikonai pradedą jį kritikuoti, kad jis važinėjasi agituodamas žmones į balsuoti vien tik už demokratų kandidatus, reikiška, jis siekia vienos partijos valdžios, kaip komunistų Rusijoje. Dar blogiau negu Rusijoje, sako respublikonai, nes Rusijoje tik vienas Chruščiovas sėdi valdžios viršūnėje, o prezidentas Kennedis noris, kad Washingtono viršūnėse sėdėtų visi Kennedžiai. Be to, prezidentą graužia dar ir tas, kad krašto pramonė smunka, biznis mažėja, bedarbių daug.

— Bet ar prezidentas kaltas, Maiki, kad žmonės negauna darbo?

— Ne, tėve, prezidentas negali darbų žmonėms parūpinti. Darbų duoda fabrikai ir kitos verslo įmonės, jeigu žmonės joms reikalingi. Prezidentą galima kaltinti tik tokiu atveju, jeigu rinkimų metu jisai žada kraštui gerovę, gerai žinodamas, kad jis negali to padaryti. Taip buvo ir su dabartiniu mūsų prezidentu. Prieš rinkimus jisai nuolat kartodavo: "Man nepatinka, kad Ame-

rika nepajuda iš vietos; man nepatinka, kad milijonai žmonių neturi darbo; man nepatinka, kad plieno pramonė dirba tik pusę laiko; man nepatinka, kad valdžia apsileidus ir nieko nedaro, kai Kuboje auga komunizmas; mūsų Amerika turi žengti pirmyn!" Iš tokių pareiškimų daug kas suprato, kad Kennedį išrinkus prezidentu, Amerika iš tikrųjų žengs pirmyn ir prasidės gerbūvis. Ir dėl to jis buvo išrinktas. Bet dabar visi mato, kad prie pono Kennedžio niekas nepagerėjo, ir ateinančiuose rinkimuose respublikonai jau tikisi laimėti. Kennedis dėl to labai susirūpinęs. Jis nervuojasi ir pyksta. Šitokiose sąlygose negalima iš jo nei reikalauti aiškios iniciatyvos Kubos klausimu.

— Na, tai kaip dabar bus?

— Kol kas, tėve, bus kaip yra.

BRITŲ SPAUDA APIE PABALTIO KOLONIJAS

Londono dienraštis "Daily Telegraph" rugsėjo 24 d. paskelbė išsamų Thomas Harris straipsnį apie trijų Pabaltijo kraštų padėtį sovietinio režimo sąlygose. Dienraštis nurodė, kad D. Britanija ir kiti Vakarų kraštai niekuomet nėra pripažinę Pabaltijo kraštų įjungimo į Sovietų Sąjungą. Toliau straipsnyje pastebėta, kad neseniai Pabaltijo komiteto Stockholme pirm. prof. Birger Nerisman skatino J. Tautas surisdomėti pabaltiečių likimu ir jų nedis-krimuoti vien dėl to, kad gyventojai priklausio baltajai rasei. Nurodė, kad antireliginę propagandą, kovą su vad. buržuaziniu nacionalizmu, paaiškina, kodėl sovietai taip susirūpinę, kad pabaltiečiai neturėtų ryšių su Vakarais. Esą, Stockholmo gyventojai galėtų lengviau praleisti šventes tolimoje vasarvietėje ties Juodąja jūra, kaip nvykti į Rygą ar kurį kitą Pabaltijo kurortą. Sovietai dar turi ir kitų priežasčių, siekdamai Pabaltijį izoliuoti nuo Vakarų. Tai atominių raketų bazės, aerodromai ar laivyno bazės ties Pabaltijo pakrantėmis.

Dienraštis dar nurodo, kad vis augantį rusų gyventojų skaičių Pabaltijo respublikose. Daug rusų esama ir vyriausybėse.

TIK DVI VALSTIJOS DAR NEPRIIMA NEGRŲ

Jau 1954 metais Aukščiausis teismas išaiškino, kad į viešąsias mokyklas turi būti visi lygioniai teisėmis priimami, taigi ir negrai. Iki šiol tik Alabama, So. Carolina ir Mississippi to nutarimo nevykdė. Šiomis dienomis į Mississippi universitetą Oxforde įėję priėmimo primasis negras. Tuo būdu beliko tik dvi valstijos, kurios negrų nepriima mokyti kartu su baltaisiais.

Pietų valstijose iš viso yra 234 valdiniai universitetai ir kolegijos baltiešiams, iš kurių 145 priima ir negrus. Daugiausia negrų yra Louisianos universitete — 318, Texaso universitete — 175, Tennessee univ. — 97 ir t. t.

Tie duomenys yra pernelyg kščių metų. Šiemet, reikia manyti, tie skaičiai yra didesni.

Čekisto išpažintis

Dviejų ukrainiečių žymių veikėjų paslaptingos mirtys. — Kas juodu nužudė? — O kas liepė nužudyti? — Tai ne Stalino metais buvo. — Ką papasakojo čekistas atsivertėlis?

Prieš penkerius metus Miunchene (Vokietijoje) prie savo buto ant laiptų buvo rastas negyvas ukrainiečių žymus veikėjas Liutas Rebeta. Vakarų Vokietijos policija mažai jį atkreipė dėmesio. Juo labiau, kad gydytojas, lavoną apžiūrėjęs, pranešė, kad mirtis ištiko nuo staigaus širdies smūgio. Bet Miuncheno ukrainiečiai spėjo, kad jų veikėją L. Rebetą galėję priešai nužudyti.

Porai metų praslinkus, taip pat prie savo buto, Miunchene rastas negyvas Ukrainos valstybės kovų ilgametis vadovas Stepas Bandera.

Dabar V. Vokietijos policija tuo įvykiu labiau susidomėjo, nes lavoną apžiūrėjęs gydytojas nustatė, kad Bandera nuuodytas. Nebuvo jokio pagrindo įtarti, kad Bandera pats nusinuodijo. Tiek pats St. Bandera, tiek jo artimieji bendradarbiai įtardė, kad St. Bandera yra kažkieno sekamas. Nors policija labai kruopščiai vedė tyrinėjimą, bet be jokių vaisių. Apie tuodu įvykiu buvo pranešta ir JAV kariuomenės igulos Vokietijoje atitinkamiems pareigūnams. Bet JAV kariuomenės viršininkai bei saugumo pareigūnai mažai tais įvykiais susidomėjo. Tas reikalas jau beveik buvo visų pamirštas.

Bet štai 1961 m. rugpjūčio mėn. vakarop į amerikiečių saugumo skyrį V. Berlyne užėjo du atbėgėliai iš Rytų Berlyno — vyriškis ir moteris. Tai buvo jaunavedžių pora. Vyriškis pasakė, kad jis esąs Sovietų Sąjungos slaptas saugumo agentas ir tas pats asmuo, kuris nužudė ukrainiečių L. Rebetą ir St. Bandera.

Tiek amerikinis karinis saugumas, tiek V. Vokietijos slaptoji policija suabejojo, ar tas vyriškis tiesą sako. Prasidėjo jo kruopštus tardymas.

Iš to tardymo štai kas paaiškėjo.

1951 m. kokios dvidešimties metų jaunuolis Stašinskis buvo Ukrainoj suimtas, kai jis važiuo traukiniu be bilieto. Jis buvo tuoj perduotas policijai ištardyti. Ta kietai jį suėmė. Vaikiniui iš tos nelaimės niekaip nebuvo galima išsiskirti. Jam grėsė kalėjimas. Jį tardantieji pažadėjo paleisti, jeigu jis išduotų visus tuos ukrainiečius, kurie jo miestelyje veikė pogrindyje. Bolševikinis saugumas turėjo žinių, kad tame miestelyje esama slapto ukrainiečių sambūrio.

Jaunuolis Stašinskis apie tai taip pat žinojo. Tame sambūryje jį įsėima dalyva. Jis visus juos išdavė.

Vietos saugumas tuoj Stašinskį pasiuntė Kijevo saugumui. Čia jį buvo priskirtas į specialų saugumo skyrį. Ten dvejus metus buvo apmokomas sovietinio saugumo visokeriopų gudrybių ir kartu mokomas lenkų ir vokiečių kalbų.

Stašinskis tampa Lemanu

Kai Stašinskis tą mokslo kursą baigė, jam buvo pranešta, kad nuo tos dienos jis turės visai užmiršti apie buvusį Stašinskį. Jis dabar e-

sąs Josef Leman, ir tokiu vardu jam buvo išduotas Vokietijos vidaus pasas ir liepta gyventi Rytų Vokietijoje. Jam buvo leista kurį laiką laisvai gyventi, apsiprasti su nauja pavarde ir kartu pažinti Rytų Vokietijos buitinių gyvenimą. Jis net kurį laiką buvo parsisamdęs eiliniu darbininku cukraus dirbtuvėse. Vėliau jau jis buvo įpareigojamas saugumui parinkti visokeriopų žinių — šripinėti.

Josef Leman lankėsi įvairiose jaunimo pasilinksminių vietose. Vienu šokių metu jam pasipainiojo mergužėlė, kukli vokiečių Inga Pol. Pašoko, šnektelėjo. Tai nebūta tokios merginos, kuri savo grožiu vilioja jaunuosius. Ji nei groži, nei kuo kitu nepasizymėjo. Ji dirbo kirpykloje. Bet juodu vienas kitam patiko. Kaip ir dera, Josef Leman pasisakė savo viršininkam, kad jis susipažino su vokiečių, įsimylėjo ir gal vesias. Jo viršininkai tuoj įsakė kitiems savo bendradarbiams surinkti visas žinias apie Ingą Pol.

Rasta, kad ji visais požiūriais nėra pavojinga sovietų valdžiai, todėl leido J. Lemanui ir toliau palaikyti su ja ryšius. Bet turįs būti komunistiniai budrus.

1957 m. Rytų Vokietijos sovietinis saugumas štabas išsėkė J. Lemaną ir jam įsakė, kad jis turės išvykti į Vakarų Vokietiją, ten pasaugoti du ukrainiečius ir juos nušauti. Jam buvo suteiktos žinios, kur Miunchene mieste tuodu ukrainiečiai gyvena. Ir nuo šios dienos Leman turėjo dingti ir vėl užmiršti, kuo iki šiol jis buvo.

Leman virsta Dragera

Buvusiam Stašinskis dabar buvo įteiktas V. Vokietijos gyventojų vidaus pasas — Zigfrid Dragera iš Esseno. Tikrai Essene būta tokia pavarde pramonės įmonės savininko. Ta nauja savo pavarde jis turėjo pasiekti ukrainiečių veikėją L. Rebetą.

Neilgai trukus iš Maskvos atsilankė pas buvusį Stašinskį, dabar jau Zigfrid Dragerą, svečias. Tas svečias dotavonojo jam savotišką ginklą. Tai nebuvo revolveris, bet kažkas panašaus — spiruoklės pagalba iš arti buvo belaisiai išsinaunami tokie stiprūs nuodai, kad per tris minutes žmogus nuo jų miršta, kai kvėpuodamas juos įtraukia. Ir kas svarbu, kad jokių pėdsakų nebėlieka, nuo ko staiga žmogus mirė. Bet tie nuodai taip pat pavojingi ir šaudančiam. Todėl tokiai "šaukly" savo numatytą uždavimą turi nudėti iš viršaus. Gerą progą savo auką šitam reikalui sutikti laiptais lipti į viršų, o šovėjui leidžiantis jais žemyn. Tas ginklas, kartu su svečiu iš Maskvos, Z. Dragera buvo išmėgintas. Pasirodė, kad veikė tiksliai.

Dragera nušauka Rebetą. Ir taip pat tiksliai tas ginklas veikė tada, kada Z. Dragera pasaugojo L. Rebetą, belipantį laiptais į viršų. Iššovė. L. Rebeta tuoj sumuko. Z. Dragera išėjo iš namo niekieno nepastebėtas.

Dragera nušauka Rebetą

Ir taip pat tiksliai tas ginklas veikė tada, kada Z. Dragera pasaugojo L. Rebetą, belipantį laiptais į viršų. Iššovė. L. Rebeta tuoj sumuko. Z. Dragera išėjo iš namo niekieno nepastebėtas.

Po tokios sėkmingos operacijos buvęs Stašinskis tuoj buvo išsuktas į sovietinį saugumo štabą Rytų Vokietijoje. Ten jis buvo gerai parvaisintas ir už tuos nuopelnus apdovanotas Kodeks foto aparatu.

Dabar jis turėjo skubėti susidoroti su ukrainiečių laisvės kovų vadu Bandera. Šis Miunchene gyveno Popelos pavarde. Buvo atsargus. Jau penkeri metai, kaip sovietinių čekistų sekamas, bet neprieinamas.

Dragera pakrikūčio Budeit, jis nušauka Bandera

Dabar Stašinskis gauna naują V. Vokietijos gyventojų vidaus pasą Hanso Joachim Budeit iš Dormundo.

Dabar Hans Joachim Budeit ne taip gerai sekėsi. Iš Maskvos jam atveža net Banderos buto padarytus raktus. Hans Joachim Budeit mėgino įsibrauti į Banderos butą. Pasirodė, raktai netiko. Maskva atsiuntė kitus. Kito rakto dalelytė nutrūko berakinant ir pasiliko viduje. Jos išimti negalėjo. (Tą rakto dalelytę buvo radusi policija, ir dabar tas raktas įtikino, kad Stašinskis teisus). Bet pasitaikė taip, kad Hans Joachim Budeit nelaukta laiptuose susitiko su Bandera. Nebeliko nieko kito, kaip jį šauti nuodais. Bandera sumuko, bet dar jis buvo pajėgus laiptais pasiekti aukštyn ir ten didžioje kanciose mirė. Dabar, kai buvo padarytas jo lavono skrodimas, buvo rasta ciano kalio nuodų pėdsakai.

Po šios sėkmingos operacijos Stašinskis atsidūrė jau Maskvoje. Čia jis buvo priimtas kaip didvyris. Medalio apdovanotas. Jis pasisakė noris vesti Ingą Pol. Tuo reikalu kreipėsi į patį Sovietų Sąjungos saugumo viršininką Selepina, vieną artimiausių Nikitos Chruščiovo bendradarbių. Pradžioje tokios vedybos nebuvo leistos. Galop leido jam Ingą Pol atsigabenti į Maskvą.

Kad ir kaip Ingą Pol buvo prikalbinėjama pereiti tarnauti į sovietų saugumą, bet ji nesutiko. Galop ji grįžo į Berlyną.

Prieš jai išvykstant į Berlyną, Stašinskis jai prisipažino, kad jo pavarde buvo keičiama ir kad jis tarnauja saugume. Bet Maskvoje pats Stašinskis pasijuto nesaugus. Inga Pol jį įkalbinėjo mesti tarnybą ir persikelti į V. Vokietiją. Pasitarta. Juodu jau buvo vedę. Savo viršininkams Stašinskis pasisakė, kad žmona nesėdė. Jo viršininkai patarė padaryti abortą. Nesutiko. Susilaukė kūdikio.

1960 m. gruodžio 3 d. Stašinskis buvo išsuktas pas saugumo generolą V. Jaklevičą. Tas atvirai jam pasakė, kad jis, Stašinskis, bent 7 metus negalės išvykti užsienį. Esą, JAV ir V. Vokietijos saugumai atsidėję pradėjo narplioti Rebetą ir Banderos bylą. Jam, Stašinskis, dabar geriau pasilikti Sovietų Sąjungoje. Jis iš tarnybos nebus atleistas. Algos gaus 2,500 rublių mėnesiui. Žmona galinti gyventi Berlyne.

Budeit pavojuje

Čia Stašinskis suprato, kad jo gyvybei gresia pavojus iš jo paties įstaigos, nors žmonai išvykus į Berlyną, jo padėtis kiek ir pagerėjo. Jis buvo komandiruotas į institutą pramokti kitų kalbų. Ir jam buvo duota suprasti,

kad jis gal gaus paskyrimą į JAV.

Tuo pačiu metu jo žmona pranešė iš Berlyno, kad mirė jų vaikas. Mirė staiga.

Jis pabėga į Vakarų

Stašinskis buvo leista važioti į sūnaus laidotuves. Deja, išvyko su palydovu. Čia Stašinskis galutinai apsisprendė pabėgti į Vakarų Berlyną. Tai įvykdė kartu su žmona, savo palydovo nepastebėtas.

Dėl Stašinskio pabėgimo buvo atleistas ne tik jo palydovas, bet dar 17 saugumiečių, kurie turėjo Stašinskį nepaleisti iš savo akių. Tai jau nebe Stalino metais buvo organizuota žmogžudybė, bet Nikitai Chruščiovui atsisėdus į Stalino tuščią kėdę.

Selepinas — žmogžudysčių organizatorius

Selepinas, komunistinės revoliucijos garbės ir pasi-
dižiavimo — komсомolijos auklėtojas, vėliau visą sąjunginio saugumo čekistų viršininkas, — yra neabejotinas tos žmogžudybės organizatorius — pritarėjas.

Vokiečių teismas teisina Stašinskį

V. Vokietijos teismui tenka narplioti toji pati Stašinskio byla, žmogžudybės byla. Į teismo rankas pateko tik tos žmogžudybės įvykdytojas, o tikrieji to nieksingo darbo organizatoriai sėdi Maskvoje.

T. J.

KRASTO APSAUGAI 400 BILIONŲ

JAV per 10 metų krašto apsaugos reikalams išleido daugiau kaip 400 bilionų dolerių, iš jų 194 bilionus naujiems ginklams, 120 bilionų algoms ir 99 bilionus kitiems reikalams.

JAV kariuomenėje yra 2,700,000 karių, iš jų pėstininkų 16 divizijų — 960,000 karių, laivyne 862 laivai su 665,000 karių, oro laivyne 15,500 lėktuvų su 868,000 karių ir 3 divizijos marinų — 190,000 karių.

Šių metų biudžete kariams reikalams numatyta 52,6 bilijonai, iš tos sumos naujiems ginklams įsigyti 15,4 bil., tyrimams 6,7 bil., algoms 13,4 bil., karinei pagalbai užsieny 1,4 bil.

Išlaidos kariams reikalams didėja ypač dėl to, kad išrandami vis raudoni ginklai, kurie yra labai brangūs.

Pavyzdžiui, antrojo pasaulinio karo didelis bombonešis kaštavo \$658,127, o šiaandien \$9,698,000. Automobilis "Jeep" tada kaštavo \$1,051, o dabar \$3,850. Povandeninis laivas tada kaštavo \$5,200,000, o dabar \$62,500,000. Kovos lėktuvas tada kaštavo \$57,613, o šiaandien \$1,646,000.

Seniau Stalinas, o šiaandien Chruščiovas nuolat grasina palaidosias JAV ir kitas dar laisvas valstybes, todėl joms būtina savo karo pajėgas stiprinti ir būti pasiruošus komunistų pavojų atremti.

SKAITYK STASIO MICHELSONO PARASYTĄ KNYGĄ: "Lietuvių Išeivija Amerikoje," DAUG PAVEIKSLŲ. KAINA MINKSTAIS VIRSAIS \$4.00, KIETAIS — \$5.00.

VIETINĖS ŽINIOS

Sandaros suvažiavimas

Sandaros pirmos apskrities kuopų atstovų suvažiavimas bus sekmadienį, spalio 28 d. Brocktone, Sandaros salėje (30 Intervale St.) Pradžią 12 valandą.

Prašoma išrinkti ko daugiau atstovų ir duoti jiems ko daugiau naujų sumanyimų, kaip mūsų veiklą pagyventi.

I suvažiavimą kviečiami visi Sandaros bičiuliai.

Tą pačią dieną 5 val. vak. ten pat bus puiki vakarienė, brocktoniškietės žada visus gardžiai pavaisinti. Iki pasimatymo suvažiavime!

Valdyba

I. Kamantauskienės paroda uždaryta

Praeitą penktadienį uždaryta Irenos Kamantauskienės paveikslų paroda, kuri tęsėsi ištisą savaitę. Ją aplankė nemažas žmonių skaičius, iš 39 išstatytų paveikslų laukytajai nupirko aštuonis. Nupirko kan. M. Vaitkus, dr. B. Matulionis, V. ir Pr. Kamantauskai, V. ir L. Čepai, B. ir G. Mikonai, A. ir G. Stapulioniai, A. ir J. Matjoskos ir X-as.

Ar taip galima?

Sekmadienį pirmą kartą teko būti So. Bostono L. Piličių Dr. Jos trečio aukšto salėje, kurioje buvo Laisvės Varpo koncertas. Nustebau, pamatęs virš virtuvės durų JAV ženklą, o virš dar geresnės "įstaigos"—Lietuvos Vyti.

Nejaugi salės šeimininkai nesupranta, kad taip pakabinami valstybinius ženklus juos niekina.

Niujorkietis

Užsisakę knygų

Tomas Vasiliauskas iš Brocktono, pratešdamas Keleivio prenumeratą, užsisakę kitų metų kalendorių, St. Michelsono "Lietuvių išeivija Amerikoje" ir S. Kairio "Lietuva budo."

JAU IŠEJO NEPAPRASTAI IDOMI KNYGA

Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima mūsų išeiviją visoje Amerikoje—nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtmečiu, bet pirmutinė jos banga dingė; yra tik legenda, kad išsikėlė Amerikoje mūsų išeiviai pastatę "Aušros" miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė jūromis 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pennsylvanijon anglių kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kūrėsi parapijos. Bet kai vyskupai ėmė savintis mūsų katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštinės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vieno ir kito ėjo smarkios rungtynės.

Bet išeivija rūpinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukėjo pinigų caro valdžiai nuversti ir sudėjo milijonus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado mūsų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalelė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patarina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais apdarais kainą \$5.00; minkštais apdarais—\$4.00.

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

Gražus Laisvės Varpo koncertas

Bostoniškiai jau žino, kad Laisvės Varpas nerengia blogų koncertų ar kitokių kultūrinių pramogų. Jis kiekvieną kartą duoda ką nors naujo ir įdomaus.

Praeitą sekmadienį jo koncerte dalyvavo dvi jaunos, talentingos ir jau gerai pasiruošusios pajėgos: Irena Stankūnaitė ir Liudas Stukas. Trys šimtai dalyvių šiuos jaunus dainininkus labai šiltai pasitiko. — nesigailėjo jiems nuosirdžiai paploti, nes tikrai buvo to verti. Ypač visus sužavėjo Irena Stankūnaitė, turinti puikų balsą, pasižyminti didele muzikalumu, pasirinktą programą atlikusi su gyvu įsijautimu ir šiluma. Publiką žavėjo ir jos gracinga išvaizda bei mokėjimas laikytis scenoje, kas taip pat labai svarbu pradedančiai dainininkei karjerą jaunai menininkei. Telinkėtina ir kitom kolonijom šiais dainininkais pasigėrėti. Jiems akomponavo komp. Julius Gaidelis.

Verta pastebėti, kad koncerte buvo nemažai ir senosios kartos ir vyresnio amžiaus žmonių, kurie panorėjo išgirsti jaunosius dainininkus, bet nebuvo matyti tik kai kurių "garsiaukalių" veikėjų, kurie šiaip dažnai skelbiiasi lietuvybės puoselėtojais. Kai kurie šių "partiotų" net tyčia savo "pagarbimą" tą dieną surengė, užuot patys į koncertą atėję ir kitus paraginę.

Z-is

G. Razvadauskaitė — draugininkė

Gloria Razvadauskaitė eina skaučių Birutės draugovės draugininkės pareigas. Seniau tas pareigas ėjo Audronė Kubiliūtė.

Linksmas žmogus nesukvailėja.

Balzac

PRIEŠ STREIKĄ IR STREIKO METU

Londonė vieną dieną sustreikavo geležinkelio tarnautojai. Viršuje matome didžiųjų Londono geležinkelio Victorijos stotį prieš streiką, o apačioje tą pačią stotį streiko metu. Streikas buvo paskelbtas kaip protestas prieš valdžios nutarimą per 5 metus uždaryti 12-29 geležinkelio dirbtuves.

Nuosirdi padėka

Mano Evangelijos darbo 12 metų So. Bostone sukakties proga buvo suruošta išpuilinga šventė, kuri įvyko spalio 7 d. po pietų L ir 4-tos gatvių kampe protestantų bažnyčioje naujojo salėje.

Teologas A. Jurėnas prie gausiai apkrautų lietuviškais valgiais stalų pasakė reikšmingą kalbą apie krikščionybės ateitį pavojingame atominame amžiuje, prisimindamas ir mano tą Evangelijos darbą Lietuvoje ir čia Amerikoje.

Choras pagiedodavo sukakties paminėti pritaikytų giesmių ir taip pat mūsų jaunimas pagiedodavo gražią giesmę ir padėkdamas reikšmingų eilėraščių.

Prie vaišių stalų visiems maloniai patarnavo E. Urbšaitė, E. Simokaitė ir Jonas Urbšas, kuriems nuosirdžiai dėkoju. Taip pat nuosirdžiai ačiū mūsų surinkimo broliams ir seserims už gražią ir vertingą dovaną, kuri visuomet primins Jūsų visų man išreikštą krikščionišką meilę. O ypatingai reikiu giliausią padėką M. Krisiukėnienei, M. Ensinienei, M. Maksvytienei, O. Urbšienei, T. Jurėnienei, A. Žilinskienei, O. Orentienei, Simokienei ir E. Likienei už pavaišinimą skaniais lietuviškais kėpsniais ir tortomis.

Šios sukakties šventėje kun. J. Latakas, kurio pastangomis šis Evangelijos darbas So. Bostone buvo pradėtas dirbti, dėl nestiprios sveikatos negalėjo dalyvauti.

B. Micpovilius

Mačiau Jūsų gražiąją salę

Teko ir man matyti So. Bostono L. Pil. Draugijos trečio aukšto gražiąją salę. Mat, dalyvavau Adelės Pluiplytės ir Edvardo Mačio vestuvėse. Jaunojo tėvas kadaise So. Bostone turėjo siuvyklą, o vėliau išsikėlė į Malden, Mass., ten ir mirė.

Is Maine valstijos. Jos tėvai Peru, Me. turėjo ūkį. Jaunoji Adelė yra kilusi dabar gyvena Mexico, Me. Adelė baigė Bostono kolegiją ir dabar dirba Charlestown karo laivų statykloje. Kadangi, kaip sakiau, jaunoji buvo iš Maine valstijos, tai ir vestuvėse buvo svečių ne tik iš Mass., bet ir iš Maine valstijų.

Ta proga norėjau aplankyti Keleivį, bet nesuėjau, nes dėl blogo oro skubėjau namo į Rumpfą.

J. Kaulačia

St. Dariaus posto nauja vadovybė

Spalio 11 d. postas rinko naują vadovybę, rinkimuose dalyvavo 70 narių. Posto vadu išrinktas James Keny, jo padėjėjais Edward Strazdas ir Stanislaus Wierbicki, adjutantu John Roman. Kiti vadovybės nariai: Joseph Powel, Alice Harlin, Joseph Strazdas, Anthony Rimkus, William Casey, Stanley Drevinski, Edmund Ketvirtis, Bronis Konturid ir Peter Pechulis.

Atstovu į So. Bostono karo veteranų organizaciją išrinktas Ed. Ketvirtis o į Suffolk apskr. tarybą—William Casey.

Atpigs susisiekimas su priemiesčiais

Federalinė valdžia pasikyrė 7.6 milijonus dolerių susisiekimui su aplinkiniais miestais pagerinti ir atpiginti. Pati Mass. valstija prie tos sumos pridės 2.6 milijonus dol., tuo būdu minėtam reikalui bus išleista 10 milijonų dolerių, kol kas išbandymui per 18 mėnesių, ar susisiekimo pagerinimas ir jo atpiginimas padidins keleivių skaičių.

Nuo gruodžio 3 d. bus daugiau traukinių į Lynn, Salem, Reading, Andover, Lawrence, Haverhill, Woburn, Winchester, Fitchburg, Providence, Needham ir kt.

Biletų kaina bus gerokai sumažinta, kai kurių net iki 50%. MTA aikštėse Bostono už automobilio laikymą tebus imama tik 10 centų.

Dr. Čepas dėsto prancūzų kalbą

Dr. Vytautas Čepas pradėjo dėstyti prancūzų kalbą Bostono vidurinėje mokykloje. Nepriklausomai Lietuvoje dr. V. Čepas dėstė teisę Kauno, vėliau Vilniaus universitetuose.

Daužo langus

Paskutiniuoju metu didžiausiojo So. Bostono gatvės Broadway beveik kas naktį plėšikai išdažo kurios nors krautuvės langą ir ją aplėšia.

KAS SAVAITĖ

(Atkelta iš 2-o psl.) žius, bet dabar bažnyčioje vyrauja absoliutinė monarhija ir jau ir kalbų nebėra, kad suvažiavimas pakeistų popiežių, o ir priimti suvažiavimo tarimai tik tada turė galios, kai popiežius juos paskelbia. Popiežių veto teisė yra neribota.

J. D.

Moters liežuvis piauna giliau kaip peilis.

Ovidius

MAŽAI PASLAPTIES

Šita gražuolė atvyko į New Yorką, į poeto Edgar Allan Poe gimimo 113 metų minėjimą, kuriame ji įteikė Amontillado įsteigtą paslapties dovaną—iš Ispanijos atvežtą vyšnių statinėlą. Dovaną tenka Clayton Rawson, fantastinių kūrinių puoselėtoju.

GAVOME NAUJĄ ZODYNĄ

Lietuviškas anglų kalbos žodynas, paruošė Vilius Peteraitis, 586 puslapiai, kaina 7 doleriai.

PAIESKOJIMAI

Malonūs lietuviai! Gal kas žinote apie Juozapą Šukio mirimą ir jo paliktą turtą. Jo brolis yra Lietuvoje ir gavo laiską iš advokato iš Minnesotos, Duluth 2. Adv. Paul S. Loniell praneša apie jo mirtį, bet daugiau žinių nepaduoda. Kadaiše Juozas Šukis gyveno Chicagoje ir priklausė Sv. Kazimiero Draugijai, pasikui išsikėlė į Minnesotą. Kas žino apie Juozą Šukio mirimą, prašomi pranešti šiuo adresu: Joe Pundin 1643 N. W. 43rd Ave. Miami 44, Fla.

(43)

SV. RASTO TYRINETOJŲ SKELBIMAS

PASAULIO IŠGELBETOJAS

Mes švento Rasto skaitytojai, nuo 1874 metų skelbiant Jėzaus Kristaus karalystę, kurios pradžiai prieš 19 šimtų metų. Dabar atėjo tikrasis laikas apie ką pranasai kalbėjo.

Man yra labai malonu šandien skelbti jums geras naujienas ir pranešti, kad prisitariama Dievo nuskirtas laikas sunaikinti šitas sėtono karalystes ir įsteigti Dievo karalystę ant žemės. Dievas bus išgelbėtojų žmonijos iš pavojaus, pasaulio iš nelaimingo stovio kokiame jis dabar yra. Pasaulis šioje prasmėje reiškia žmones, kurie gyvena ant žemės. Beveik visi žino, kad pasaulio žmonės yra pavojingame stovyje. Todėl su patikėjimu galime daryti išvadą, kad didis Jehova Dievas liepė savo žodyje užrašyti visa, kas reikalinga tikram pamokymui tokio žmogaus, kuris nori surasti išgelbėjimą. (Skaitykit Biblijoje, 2 Petro: 1 p., 20-21 e., ir skaitykite 1 Kor. 10 per. 11 e.). Viešpats įsteigė savo teisybę karalių ant žemės ir per ją bus suteikta žmonėms tikrai tas, ką visos teisingos širdys trokšta. Pirmą bus reikalinga žmonėms pažinti tiesą ir priimti Viešpatį Jėzų, tą didį atpikėją. Todėl, brangūs prieteliai, Dievas taip patvarkė, kad turės visi teisybę priimti, be jos pasaulis nebus išgelbėtas.

Ką reiškia tiesa, atsakymas šiuose tekstuose taip kalba mūsų karalius Jėzus Kristus: Pasaulis turės pripažinti Jėzų Kristų už karalių ir pažinti Kristaus auką, ir pripažinti visus Dievo planus: Vienas Dievas ir Jėzus Kristus.

(Bus daugiau).

Skelbia:

William Shimkus, 3308 Lincoln Ave Cleveland 34, Ohio Mes turime pasiskaitymui laisvą ir knygių įvairius turinio tikėjimo klausimais. Parašykite mums laiską ar atvirutę, gausite nemokamai.

Vedybos

Esu atvykęs iš Šveicarijos į Kanadą; esu aukšto ūgio, blondinas, ramus būdo, mažai rūkau ir mažai vario alkoholinių gėrimų, 47 metų amžiaus. Noriu susipažinti su lietuvių vedybų tikslu ir sukurti laimingą šeimos židinį. Prašom rašyti šiuo adresu:

Mr. V. Rymantas General Delivery Montreal 3, P. Q. Canada (43)

Parduodu Geras Namus

Parduodu geras trijų aukštų namus, penki garažai, 18 kambarių, geroje vietoje, pačiame Worcesterio mieste, geras susisiekimas. Pašaukit bet kada šiuo telefonu PL 7-3098 (43)

Ar turi šitas knygas?

DIDYSIS SAPNININKAS, 185 psl., kaina \$1.50
ZEMES PAKOPOS, J. Baltrušaičio eilėraščiai, 151 psl., kaina \$0.75
LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA su spalvotu žemėlapiu, 96 psl., kaina \$0.75
LIETUVOS ŽEMELAPIS, kaina \$0.50

NIHILISTAI, 3 veiksmų tragedija, kaina \$0.20
DEL PINIGŲ, 3 veiksmų drama, L. Tolstojus, 62 psl., kaina \$0.35
LYTISKOS LIGOS, dr. F. Matulaitis, 24 psl., kaina \$0.25
STABMELDISKA LIETUVA, 32 psl., kaina \$0.10
LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINĖS GAIRĖS, 32 psl., kaina 25 centai.

JAUNASIS SOCIALDEMOKRATAS Nr 4 ir 5, kaina 35 centai

SIELOS BALSAS, J. Smelstoriaus eilėraščiai, 221 psl., kaina \$0.75

3DP FOR LITHUANIA'S FREEDOM, parašė S. A. Viktoras, 32 psl., kaina 50 centų

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, Jonas K. Karvyš, 225 psl., kaina \$5.00

ANARCHIZMAS, 29 psl., kaina \$0.15

IS DUMINĖS LUSNELES, K. Kraučiuo eilėraščiai, 124 psl., kaina \$1.00

DELKO ŽMOGUI REIKIA GERT IR VALGYT, dr. A. Garmus, 40 psl., kaina \$0.15

MOTERYSTĖ, J. E. Georg, daug patarimų kaip natūraliai gimimus reguliuoti, 224 psl., kaina \$3.00

KAIP SENOVĖJE ŽMONĖS PERSISTADYDAVO SAU ŽEME, 28 psl., kaina \$0.10

EILĖS IR STRAIPSNIAI (Kai atsirodė popiežiai, umatizmas, Kražių skerdynės ir kt.), 97 psl., kaina \$0.25

MATERIALISTIKAS ISTORIJOJ SUPRATIMAS, 80 psl., kaina \$0.20

PAPARČIO ŽIEDAS ir kitos apysakos, A. Antanov, 45 psl., kaina 10 centų

GYVULIŲ PROTAS, 212 psl., kaina 75 centai

SLIUBINĖ ISKILMĖ, 1 veiksmo komedija, 29 psl., kaina \$0.25

ALKOHOLIS IR KŪDIKIAI, kaina \$0.25

MANO ASARELĖ, eilėraščiai, J. Motekaitis, 31 psl., kaina 15 centų

DAINOS APIE LAISVĘ, A. Giedraitis, 32 psl., kaina \$0.75

LAUDIES DAINOS, gaidos mūšiam chorui, V. Banaitis, kaina \$1.50

VARPAS NR 3-4 (Vincas Kudirkos šimtmetis. Nepriklausoma ir paversta Lietuva ir kt. 50 psl., kaina \$0.25

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS, 96 psl., kaina \$0.25

KAS YRA SOCIALIZACIJA, K. Kautsky, 31 psl., kaina \$0.30

Užsakymus su pinigais prašoma siųsti:

KELEIVIS

636 Broadway

So. Boston 27, Mass.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

Jungia lietuvius bendram lietuviškam darui, sukuria tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuvių ir remia kovas dėl Lietuvos laisvės ateities.

SLA GYVYBES APDRAUDA IKI \$10,000.

SLA—TAUPOMŲ APDRAUDA IKI \$10,000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudus sumą.

SLA—mažamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas ateitį.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ apdrauda duoda pašalpos iki \$325 į mėnesį.

SLA apdrauda—SAUGI, NELIECIAMA ir NEPRARASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki gilių senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopose, kurios yra visose žymesnėse lietuvių kolonijose ir SLA Centre. Rašykite tokiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

Vietinės žinios

A. Jokūbaičiui 75 m.

Šį ketvirtadienį, spalio 18 d., Antanui Jokūbaičiui sukaks 75 metai. Sveikiname jį ta proga ir linkime dar ilgų laimingų metų.

Kas sukaktuvinko nepažįsta, jį pamatęs, nepatikęs, kad jis jau tiek kryželių ant savo pečių užsidėjo: taip žvaliai jis atrodo. O taip atrodo dėl to, kad jis seniai išmokęs "jogų mokslo", mąkstos, kūno kultūros iš gerų tos srities žinovų ir visą laiką mąkstinosi. Jį ir dabar, net vėlaus rudens ar ankstyvo pavasario, jau nekalbant apie vasarą, dienos dažnai rasi So. Bostono vyrų mokyklų paplūdimy saulutėj besikaitinantį ar savo kūną bemankštinantį.

A. Jokūbaičis į JAV atvyko 1913 m., jaunystėje veikė įvairiose draugijose, nemažai rašinėjo laikraščiams, mėgino ir eilėraščių kurti, jų yra išleides du rinkiniai — Skambančios stygos ir Sveitimoje padangėje — pasaulio verpetuos. Rankraščiuose turi parašęs tris prozas ir poezijos knygas: Mūsų dienos, Buities žiedai ir Kryžkelėse.

J. Kačinsko diriguojami koncertai

Lapkričio 4 d. 3 val. po pietų Melrose Memorial Hall bus Melrose Symphony koncertas, kuriame bus atliktos Beethoveno C major mišios chorui, solistams ir vargonams, pritariant orkestrui. Gieda Polymia draugijos choras.

Pirmojo koncerto dalyje bus grojama Brahms'o akademine overtiura ir simfoninė poema Finlandia.

Grudžio 9 d. Beverly, Mass., tas pats orkestras su Amerikos Vargonininkų Gildijos choru atliks Haendelio "Messias".

Jeronimas Kačinskas yra nuolatinis Melrose Symphony dirigentas.

D. Gedmintaitė siekia magistro laipsnio

Šį pavasarį baigusi North-eastern universitetą Danutė Gedmintaitė gavo stipendiją gilintis biochemijos srityje. Ji dabar ruošiasi magistro laipsniui Chicagos universitete.

Trans-Atlantic Travel Service

Biletai lėktuvais — parūpina viešbučių užsakymus, padeda sutvarkyti kelionei reikalingus dokumentus į visas valstybes.

Tose Pačiose Patalpose

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOS

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

390 West Broadway, So. Boston 27, Mass., Tel. AN 8-8764
Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas sritis.

Siunčiame nauji įvairūs daiktai ir nekonservuotas maistas. Visi dokumentai paruošiami rusų kalba ir siuntiniai išsiunčiami tiesiog iš BOSTONO per 4 valandas nuo jų priėmimo. — Oro pašto — tą pačią dieną. Persiuntimo išlaidas ir SSER maitinimą apmoka siuntėjas.

Medžiagas, odas, skrytės, megstinius ir kt. galima pirkti SAVIKAINA mūsų įstaigoje. Taip pat pigiai persiunčiame akordijonus suvamas "Singer" mašinas ir kitas prekes. Prašykite mūsų katalogo.

Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršūn nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškiai siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perpaake, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.

Atsiųsti pašto siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku. Galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiami daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 14" x 13" x 20" colių. Oro pašto galima siųsti iki 22 svarų.

ĮSTAIGA LIETUVIŠKA, KREPINTOS, LIETUVIŠKAI VISTI SIUNTEJAI ISTIKINO, KAD MŪSŲ ĮSTAIGA SAŽININGIAUSIAI PATARNAUJA IR GREIČIAUSIAI PERSIUNČIA SIUNTINIUS. SIUNTINIŲ APDRAUSTI.

Siunčiame su INTURISTO įgaliojimais. Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. popiet. VEDĖJAS: JONAS ADOMONIS

Minės Maironio sukaktį

Šie metai yra vadinami Maironio metais, nes lapkričio 2 d. sukanka 100 metų nuo šio mūsų atgimimo dienos gimimo.

Bostone tą sukaktį jau buvo kelių organizacijų minėta, o lapkričio 4 d. ji bus dar kartą paminėta.

Šį minėjimą rengia komitetas, kurio priešakyje stovi poetas Faustas Kirša, su vicepirmininkais Paulina Kalvaitiene, Pranu Lembertu, Antanu Matjoška, Julium Gaideliu ir Juozu Kapočiu. Komiteto sekretoriai — Ona Ivaškiene, Pranas Mučinskas ir Teofilis Jakutėnas, izd. Justinas Vaičiaitis. Spaudos komisija: Stasys Santvaras, Lidija Čepienė, Antanas Gustaitis ir Povilas Žickus.

Garbės pirmininku sutiko būti kan. M. Vaitkus.

Minėjimas bus, kaip sakytą, lapkričio 4 d. 2 val. popiet Municipal svetainėje (Broadway).

Minėjime kalbės bene daugiausiai Maironį studijavęs prof. J. Brazaitis iš New Yorko, Maironio kūrinių deklamuos Algimantas Zemaitaitis iš Waterburio. Meninę dalį atliks solistė Stasė Daugėlienė ir Juliaus Gaidelio vadovaujamas mišrus choras.

Ausiejiene apliplėšė dienos metu

Valerija Ausiejiene dienos metu ėjo I gatve So. Bostone. Pro šalį ėjęs jaunas vyras, mėlynai apsirengęs, be kepurės, čiupo jos rankinuką, kuriame buvo piniginė, dokumentai ir raktai (2 ir 3 skyriumi) ir pabėgo.

Policiją žada užuoliko ieškoti, o jei kas iš lietuvių rastų pamestus raktus, malonėkite atiduoti policijai, arba atnešti į Keleivio įstai.

Gripas užpuolė Michelonus

Gripas gerokai pakamavo Margaretą ir Stasį Michelonus, bet jie tą neprasytą viešnią iš savo namų jau baigia išvaryti.

Grizo iš Balso suvažiavimo

Antanas Andriulionis grizo iš Baltimorės, Md., kur jis dalyvavo Balso atstovų suvažiavime.

K. Merkis nusilaužė koją

Sachmatininkas Kazys Merkis, eidamas į darbą, paslydo lipdamas laiptais į požeminio traukinio Broadway stotį ir nusilaužė koją. Po operacijos ligonis gulį Miesto ligoninėje, kur jam dar teks pabūti kelias savaites.

Linkime ligoniui greičiau pasveikti, nes sachmatininkai ir ne sachmatininkai jo laukia vėl pasirodant.

J. Kačinsko mišių koncertas

1963 m. kovo 24 d. Jordan Hall salėje Belmont Choral Society choras, sujungtas su Sv. Petro lietuvių parapijos chorą, žymiam Bostono kompozitoriui dirigui, atliks Jeronimo Kačinsko sukurtas mišias.

Daugiau rūko, daugiau geria. Statistika rodo, kad Massachusetts valstijos gyventojai pernai daugiau surūkė, išgėrė ir važiavo, negu užpernai.

Pernai jie surūkė 721 milijoną pakelių cigarečių, 35 milijonus daugiau, negu užpernai. Jie išgėrė 9 milijonus galonų degtinės (1 mil. galonų daugiau, negu užpernai), 5 milijonus galonų vyno (100,000 galonų daugiau, negu užpernai) ir 84 milijonus galonų alaus (3 mil. galonų daugiau, negu užpernai).

Bostoniškiai ir Kultūros Kongresas

Lietuvių Kultūros Kongreso Chicagoje metu bus ir meno paroda, kurioje dalyvaus apie 70 dailininkų, išstatydami po vieną paveikslą. Parodos organizavimo sekcijos pirmininkas yra dail. V. K. Jonynas, o vicepirmininkai T. Valius iš Kanados ir V. Vizgirda iš Bostono.

Paroda bus atidaryta lapkričio 21-25 dienomis.

Kongreso proga lapkričio 25 d. rengiamą simfoninį koncertą diriguos bostoniškis komp. J. Kačinskas.

Brinko apiplėšimo atgarsiai

Padėjusiems susekti Brinko bendrovės plėšikus buvo paskirta \$100,000, kuriuos specialus komitetas tik šiomis dienomis šitaip paskirstė: \$25,000 teko trims civiliniams asmenims: Edwin Coffin iš Bostono \$10,000, John Gonsalves iš Stoughtono \$10,000 ir Harry Hamilton \$5,000.

\$75,000 gražinami Brinko bendrovei, kad ji juos panaudotų savo nuožūria tam, kas vienu ar kitu būdu padeda įstatymus vykdyti.

Iš šios sumos bendrovė jau įteikė \$10,000 majorui Collins, kad jis juos sunaudotų parmkitiems policijos pareigūnams savo profesijos darbe pasitobulinti.

Daugiausiai prisidėjo plėšikus išaiškinti vienas iš jų gaujos narių — O'Keefe — jis paslaptį išdavė, bet jis, kaip plėšimo dalyvis negali gauti paskirtos dovanos, kurios jis ir neprasė.

Iš Akademikų skautų gyvenimo

Seserijos pirmininkė yra Audronė Kubiliūtė, sekretorė Aldona Malėnaitė ir globėja Romulė Jokšaitė.

Brolijos pirmininkas yra Kęstutis Micevičius, sekretorius Algis Mockus, tėvūnas Uogintas Kubilius.

Pabaltiečių banketas

Spalio 28 d. 5 val. po pietų Pabaltiečių Draugijos Bostono skyrius rengia pirmą grandiozų "Pabaltiečių Draugystės Banketą", kuris įvyks So. Bostono L. Pil. Draugijos naujoje salėje (368 Broadway, South Bostone).

Bus puiki programa, kurią atliks: Baletas šokėja Alis Pall (estė), akomponuoja Erika Kalam (estė). Solistas baritonas Karlis Grinbergs (latvis), akomponuoja Mara Effers (latvė). Smuikinkas Iz. Vasiliūnas, akomponuoja V. Vasiliūnas.

Po programos ir vakariinės veiks visokių gėrimų bufetas ir šokiai grojant Šmito orkestrui.

Savo gausiu dalyvavimu parodysimė gražų bendrą darbiavimą su bendro likimo kaimynais latviais ir estais.

Įėjimas į banketą ir šokius \$3.50, o po 7:30, kurie norės dalyvauti tik šokiuose — \$1.00. Jei kas norėtų rezervuoti 10 asmenų stalą, prašau kreiptis į Mickūną (tel. TA 5-4842).

Jokių kalbų nei sveikinių bankete nebus, todėl bus daugiau laiko pasilinksinti.

Iki malonaus pasimatymo bankete.

Rengėjai

Galiniiai lankėsi New York'e

Regina ir Bronius Galiniai praėitą savaitę buvo išvykę į New Yorką.

PRANESIMAS

Globe Parcel Service, Inc. praneša, kad jau laikas siųsti kalėdinius siuntinius, kad giminės ir artimieji juos gautų prieš Kalėdas.

Mūsų įstaigoje So. Bostone turime didelį pasirinkimą visokių medžiagų, skarelų, odų ir kitokių prekių, kurias siuntėjams parduodame savikaina. Kviečiame apsilankyti.

Globe Parcel Service, Inc.
390 West Broadway
South Boston, Mass.
Telefonas: AN 8-8764
Vedėjas J. Adomonis (Skelb.)

NAUJAS 1962 J. M. AUTOMATISKAS ALIEJAUS KROSNIS SU VISO AMŽIAUS GARANTIJA

I PILNĄ ĮRENGIMĄ
JEINA: NACIONALINIAI GARSI J. M. KROSNIS SU TERMOSTATU • MASTER RELAY • HI-LIMIT CONTROL • COMBUSTION CHAMBER • ELEKTROS SUJUNGIMAI • 275 GALIONŲ ALIEJAUS TANKAS IR • DARBAS UŽ

SPECIALIAI ŽEMĄ KAINĄ

Aukšto Spaudimo

\$269.

24 Valandų aptarnavimas

FORTUNA FUEL CO.

45 Dorset St., Dorchester, Mass.

Geneva 6-1204

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

Sandariečiai, dalyvaukite!

Šį sekmadienį, spalio 21 d., 2 val. popiet Sandaros patalpose bus Sandaros 7 kuopos mėnesinis susirinkimas. Jame bus renkami atstovai į Sandaros II-sios apskrities suvažiavimą Brocktone ir svarstomi kiti svarbūs klausimai.

Po susirinkimo bus užkandžiai. H. Mozūraitienė su talkininkėmis visus pavaišins blynais ir kitais gardumynais. Iš seniau žinant jų sugebėjimus šioje srityje, galima tvirtinti, kad jie bus labai skanūs.

Todėl prašome visus sandariečius dalyvauti ir nepamiršti atsivesti savo prietelius.

Kuopos valdyba

SLA 308 kp. susirinkimas

Kuopos susirinkimas bus šį penktadienį, spalio 19 d. 7:30 val. vak. L. Piliečių Draugijos patalpose So. Bostone. Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes bus svarstomi svarbūs klausimai.

Valdyba

Nauja Vaidilučių valdyba

Kražantės draugovės Vaidilučių skaučių būrelis išrinko šitokią vadovybę: skiltininkė Valentina Ščiukaitė (buvo Laima Jakutytė), paskilt. Vidą Rukytę (buvo Gloria Razvadauskaitė), sekr. Nijolę Vaičiūtę.

ZINIAI IR DĖMESIUI

Pranešama, kad krautuvė ir siuntinių priėmimo — Gift Parcels Service through Cosmos Express Corporation įstaigoje gauta didesni kiekiai įvairių prekių: medžiagų vilnonių ir kt., skarelų japoniškų, šveicarų, argentinų vilnonių ir šilkinių, kirpimo mašinelių, žirklių, skustuvų, stiklo rėžtukų, kilimėlių, lovatiesių, staltiesių ir kt. Prekės parduodamos pigiausiomis kainomis.

Siuntiniai siunčiami į visus Sovietijos valdomos kraštus bei Kiniją ir Lenkiją (Čia galima siųsti ir devėti rūbai). Taip pat duodami adresai Lenkijoje gyvenančių lietuvių siuntiniams siųsti.

Rūbų siuntiniuose galima siųsti: šokoladas, saldainiai, ir pupelių kava bei muilas. Vartoti daiktai: juveliriniai gaminiai, laikrodžiai, siuvalmos mašinos, rašomos mašinėlės, muzikos instrumentai ir kt. Siuntiniai yra išsiunčiami iš Bostono pašto. Siuntiniai prisiūti pašto tuojau priimami ir sutvarkomi dokumentai, kiekvienam besikreipiančiam siuntinių pinigų, maisto bei laisvų reikalais mielai patarnaujama patarimais, darbu ir atsakoma laisvais bei siunčiami katalogai.

Krautuvė atidara kasdien nuo 9 ryto iki 6 val. vak., šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 4 val. vakaro. Sekmadieniais ir šventadieniais uždaryta.

Adresas:

359 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Telef. 542 - 1767
Vedėjas J. Vaičiaitis (Skelb.)

DOVANOS LIETUVĄ

Siųskite dovanų siuntinius giminiams į Lietuvą per mūsų įstaigą. Siuntiniai nuolina tvarkingai ir be trukdymų. Neužmirškime giminių draugų Lietuvoje.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

174 Millbury Street

WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

925 E. Fourth St.,

So. Boston

Atlieku visus patalysmo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biuro pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.

Telefonas AN 8-3630

GR 9-1805 ir AN 8-9304

Dengiamie Stogus

Ir Taisome Juos

ZVYRU ir SMALA TAISSOM

Taisome, singeliuojame, dengiamie aliuminijum ir dažome iš lauko sienas.

Free Estimates
SAUKTI PO 5 VAL. VAKARO
Du broliai lietuviai
Charles ir Peter Kislauskai
Garantuoju gerą darbą

Apsidrausk

NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreiptis:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace — Constable
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave.

Dorchester, Mass.

Tel. CO 5-5854

Charles J. Kay

LIETUVIS

Plumbing — Heating — Gas — Oil

License No. 4839

I Gazo šilumą permaitinti \$265

Telefonas: CO 5-5839

12 MT. VERNON STREET

DORCHESTER 25, MASS.

NECCHI SIUVAMA MAŠINA

1960 Modelis

Nebevo dar naudota. Siuva zigzagą, ados, išsiuvina, dirba monogramas, dirba žirkavones ir t. t. ir t. t. Originalis su penkių metų garantija \$25 už viską — galima mokėti po \$1.25 per savaitę

HA 6-3900

Bay View Realty Co

Real Estate - Insurance

Notary Public

Antanas JUKNEVIČIUS

Bronius MIKONIS

LICENSED BROKERS

Sąžiningas patarnavimas perkantiems, parduodantiems, ir draugizantiems namus, kišius, ir verslas Bostone ir apylinkėse.

1672 DORCHESTER AVE.

DORCHESTER 22, MASS.

Office AV 8-4144

tes. AV 8-4144 ir CO 5-8841

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujoj Anglijoj iš stoties WLYN, 1360 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutes pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Sėkmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą

495 Columbia Road

Arti Upham's Corner

Dorchester, Mass.

Dr. J. C. Landzius

(Seymour)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

RAY

534 Broadway,

So. Boston, Mass.

VALANDOS nuo 2 iki 4 ir 6 iki 7

TEL. AN 8-2712

Namai ir ūkis:

287 Concord Rd., Billerica, Mass.

TEL. MO 3-2948

TELEFONAS AN 8-2805

Dr. J. L. Pasakarnis

Dr. Amelia E. Rodd

OPTOMETRISTAI

VALANDOS:

Nuo 9 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais ofisas uždarytas

447 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

Office Tel. AN 8-0948

Ketvirtis & Co.

—JEWELERS—

Laikrodžiai-Deimantai

Papušalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius,

žiedus, papušalus